

**UNGDOM
OG FRITID**

KLUBBUNDERSØKELSEN

2023

EN KARTLEGGING AV KLUBBFELTET
SLIK DET SER UT I DAG

Ungdom og Fritid

September 2023

Design: Opinion

Analyse og tekst: Opinion og Ungdom og Fritid / Vilde Vågsland og Ada Menne

Foto: Magnus A. Ross - Fotonet.no / Unsplash.com

Forord

For sjettede gang gjennomfører Ungdom og Fritid klubbundersøkelsen. Tilsvarende undersøkelser har blitt gjennomført i 1997, 2002, 2008, 2016 og sist i 2020. Over tid har vi innhentet verdifull data om klubbfeltet i Norge, slik at vi kan tegne et mer helhetlig bilde av hvordan feltet utvikler seg i takt med samfunnsendringer. Nytt av i år er at Klubbundersøkelsen er gjennomført av Opinion, et innsikts- og analysebyrå, som årlig gjennomfører UNG-undersøkelsen, en rapport og målgruppestudie om unge i Norge.

I år markerer fritidsklubbfeltet 70 år. I den sammenheng har Ungdom og Fritid igangsatt prosjektet «Fritidsklubbfeltet» med mål om å starte en samarbeidsinnsats for å styrke fritidsklubbfeltet på sikt slik at flere barn og unge skal få tilgang på de viktige godene ved fritidsklubb. Ved å samle ungdom, klubbansatte, stiftelser, myndigheter, beslutningstakere og samarbeidsaktører skal vi sammen finne løsninger på utfordringer fritidsklubbfeltet står overfor. Løsningene skal forankres i et rammeverk som skal ferdigstilles i januar 2024. I dette arbeidet er funn fra Klubbundersøkelsen sentrale fordi disse gir oss bred innsikt i hva klubbansatte ser på som styrker, utfordringer og behov på feltet.

Vi ønsker derfor å takke alle dere som har svart på Klubbundersøkelsen i år. Dere bidrar til at vi har oppdatert kunnskap om fritidsklubbfeltet, som igjen gjør at vi kan arbeide for å ivareta deres behov i vårt politiske påvirkningsarbeid, men også i utformingen av vårt tjenestetilbud til dere.

God lesning!

Oslo, august 2023

Ungdom og Fritid

INNHold

KAPITTEL 1

INNLEDNING

70 år med fritidsklubb	<u>8</u>
Begrepsbruk	<u>9</u>
Metode	<u>10</u>
Hvem har svart på årets Klubbundersøkelse?	<u>11</u>

KAPITTEL 2

FORANKRING

Innledning	<u>13</u>
Dekning av fritidsklubber i kommunene	<u>13</u>
Hvem driver klubben?	<u>14</u>
Faglig forankring	<u>15</u>
Fritidsklubbens omtale i kommunalt planverk	<u>16</u>
Forslag om nedleggelse og budsjettkutt	<u>20</u>

KAPITTEL 3

RAMMEVILKÅR

Klubbenes økonomiske betingelser	<u>23</u>
----------------------------------	-----------

KAPITTEL 4

LOKALENE

Innledning	<u>26</u>
Egnede klubblokaler	<u>26</u>
Utforming av og innhold i lokalene	<u>29</u>
Tilrettelegging for ulike grupper	<u>30</u>

KAPITTEL 5

DELTAKERE

Deltakergruppa	<u>33</u>
Besøkende på klubb	<u>33</u>
Rekruttering av deltakere til klubb	<u>35</u>

KAPITTEL 6

INNHold OG AKTIVITET

Åpningstider og tilbud	<u>37</u>
Ungdoms fritidsinteresser	<u>38</u>
Ulikheter på tvers av klubber	<u>42</u>

KAPITTEL 7

IDEMOKRATI OG MEDVIRKNING

Medvirkning som metodikk	<u>44</u>
Medvirkning i praksis	<u>45</u>

KAPITTEL 8

PERSONALET

Innledning	<u>48</u>
Utdanning, opplæring og kompetanse	<u>49</u>
Frivillighetens rolle i klubb	<u>52</u>

KAPITTEL 9

SAMARBEID

Samarbeid i lokalmiljøet	<u>54</u>
--------------------------	-----------

KAPITTEL 10

HOLDNINGSSKAPENDE ARBEID

Ungdoms holdninger og verdier	<u>57</u>
Klubbansattes rolle i klubb	<u>58</u>

KAPITTEL 11

INFORMASJONSARBEID

Sosiale medier	<u>60</u>
Digitale fritidsklubber	<u>61</u>
Kompetanse på digitalt ungdomsarbeid	<u>62</u>

KAPITTEL 12

UNGDOM OG FRITID

Deltakelse på kurs	<u>64</u>
Informasjonskanaler	<u>65</u>

HOVEDFUNN

1

Forankring i planverk gir bedre tilbud

Fritidsklubbene som har det beste aktivitetstilbudet (20%) kjennetegnes av at de i større grad enn fritidsklubbene som har et middels (56%) eller lite aktivitetstilbud (23%) er del av kommunens planverk, og samarbeider i større grad med kommunen om strategiske planer. Ungdommene er også mer involvert i planene som foreligger, og de har også vært mer involvert i utformingen av klubblokalene. Disse klubbene har i større grad ressurser som gjør det mulig å tilpasse seg nye behov og utfordringer i ungdomsmiljøene. De har en tydelig kulturfaglig profil med større grad av oppsøkende ungdomsarbeid, og disponerer flere rom. Klubbene med det beste aktivitetstilbudet, er oftere lokalisert i kulturhus.

2

Voksne på fritidsklubben spiller en viktig rolle i deltakernes liv

Mer enn 6 av 10 oppgir at ungdom har oppsøkt ansatte på klubben for å få hjelp med personlige problemer eller utfordringer. For veldig mange ungdom er de ansatte på klubb mennesker de kan betro seg til og som de stoler på. Det er særlig utfordringer knyttet til skole, mobbing og konflikter med jevnaldrende, familie- og hjemmesituasjonen og psykisk uhelse ungdommene deler med de ansatte.

3

Færre fritidsklubber truet med nedleggelse

I Norge er ikke fritidsklubb en lovpålagt oppgave, hvilket betyr at kommuner må velge om og i hvilken grad disse skal prioriteres. I 2020 ble ca. halvparten av fritidsklubber foreslått nedlagt eller kuttet, men i år oppgir 5% at det har kommet forslag om nedleggelse og 19% at det har kommet forslag om kutt. Nedgangen henger trolig sammen med pandemien. Ifølge Telemarksforskning opplevde 78% av kommuner frafall i ung deltakelse på kulturaktiviteter under pandemien, og 52% av kultursjefer oppga at de har iverksatt tiltak for å rekruttere disse tilbake. Fremover mener 89% av kultursjefene at det er viktig å prioritere flere lokaler der barn og unge kan drive med kultur, men at dette avhenger av nasjonale midler. Fritidsklubb er den arenaen flest kultursjefer oppga å ville satse på dersom de hadde hatt mer frie midler. Dette henger godt sammen med at 4 av 5 fritidsklubber som har blitt forsøkt kuttet eller nedlagt oppgir svak kommuneøkonomi som årsak, og at 7 av 10 klubber er organisert under virksomhetsområdet kultur.

4**Fritidsklubbene har et ressursbehov**

2 av 5 mener at det ikke er nok fritidsklubber i kommunen for å tilfredsstill barn og unges behov. Ungdata peker samtidig på at kun 48 % av unge er fornøyd med tilgangen på fritidsklubber i deres nærmiljø. Årsakene skyldes primært spredt bebyggelse og transportutfordringer, men 1 av 4 oppgir også høy pågang av ungdommer. 4 av 10 oppgir at de er avhengige av å søke ekstra tilskudd for å sikre drift. Av klubbene som praktiserer betalt medlemskap skulle 4 av 5 ønske at det ikke var behov for dette. For mer enn 3 av 5 klubber er økonomiske begrensninger årsaken til at de ikke driver med aktiviteter og arrangementer det eksisterer et ønske om å gjennomføre. 7 av 10 oppgir også begrensede personalressurser som en årsak. Den største andelen ansatte på fritidsklubb har prosentstillinger mellom 10-60%. 3 av 5 oppgir at de ønsker at deres ansatte skal få større prosentstillinger.

5**Behov for universell utforming**

Dersom alle barn og unge skal kunne ha mulighet til å delta i fritidsklubb, må lokalene og informasjonen om tilbudet være universelt utformet. Svært få klubber (3%) oppgir at 1 av 10 deltakere har en funksjonsnedsettelse. Mer enn 6 av 10 fritidsklubber har tilrettelagt for rullestolbrukere og 3 av 10 til en viss grad. 1 av 10 klubber har ikke tilrettelagt lokaler for rullestolbrukere. Når vi ser nærmere på andre parametere for universell utforming, er det stor spredning i klubblokalenes tilrettelegging. I likhet med undersøkelsen fra 2020 er det dårligst tilrettelagt for svaksynte. Kun 16 % har tilrettelagt lokalene med malt inngang, dører og korridorer for å tydeliggjøre kontraster og skape ledelinjer.

6**Godt samarbeid**

Tidligere har fritidsklubbansatte meldt om krevende samarbeidsrelasjoner hvor man opplever å være den eneste initiativtaker til samarbeid. Dette ser ut til å være i endring i positiv forstand. 7 av 10 klubber opplever nå at andre kommunale tjenester tar kontakt for samarbeid. Det ser ut til at samarbeidsrelasjonene i oppvekstfeltet med årene har blitt bedre og at stadig flere jobber for å bygge gode tverrfaglige lag for barn og unge. Nærmere 9 av 10 opplever å bli involvert i samarbeid når de tar kontakt med andre kommunale tjenester. Kun 5% svarer nei. Det er færre som opplever at frivilligheten tar kontakt for å samarbeide. Et tettere samarbeid mellom fritidsklubb og frivillighet kan være et verdifullt steg for mer aktivitet for barn og unge. Frivilligheten kan sitte på en spisskompetanse innenfor ulike aktiviteter, og klubbene kan fungere som katalysatorer inn i annen fritidsaktivitet.

KAPITTEL 1

INNLEDNING

Innledning

70 år med fritidsklubb

Fritidsklubbene er lavterskel møteplasser uten krav til prestasjoner og kompetanse, der ungdom selv er med på å skape innhold og aktiviteter på egne premisser. De fleste fritidsklubber har et helgratis tilbud. Det, sammen med ungdomsarbeiderens vektlegging av og kompetanse på medvirkning og relasjonelt arbeid, gjør fritidsklubb til en inkluderende fritidsarena, med få barrierer for deltakelse. Fritidsklubber inkluderer alt fra store kulturhus og skatehaller, til den mer tradisjonelle møteplassen der ungdommer samles for å ta en matbit, henge med venner og gjøre lekser etter skoletid.

I år fyller fritidsklubbfeltet 70 år. Den første norske fritidsklubben ble etablert på Hammersborg, Oslo, i 1953, og siden den gang har sektoren blomstret. I dag har Ungdom og Fritid over 670 medlemsklubber over hele landet, og ca. 120 000 barn og unge bruker klubbene jevnlig. Det betyr at fritidsklubbene utgjør denne gruppas største fritidsarena, etter organisert idrett. Slik er fritidsklubbene med på å sikre barns rett til lek og fritid og til å være med på kulturelle og kreative aktiviteter, i tråd med Barnekonvensjonens artikkel 31.

Ungdom har de siste årene gitt tydelig uttrykk for at de ønsker en styrking av fritidsklubbene i Norge. Dette kommer frem i Ungdata-undersøkelsene og i rapportene BUSK, Oppdrag 31 og Et bra sted å være. Ikke minst gav ungdom uttrykk for savnet etter møteplasser som fritidsklubber under pandemien.

Parallelt kan man i økende grad se at feltet omtales i offentlige dokumenter. I 2020 ble «Regjeringen samarbeidsstrategi for barn og ungdom i lavinntektsfamilier» lansert. Til arbeidet med denne ble det nedsatt et ungdomspanel som trakk frem viktigheten av fritidsklubb som en hjertesak. De snakket om viktighet av klubb som møteplass, og at klubben betyr mye for utvikling og læring, som et sted å være sammen med venner og å treffe trygge voksne. Tiltak 41 i strategien er å lage en utredning av fritidsklubbfeltet som skal undersøke hvilken rolle og funksjon fritidsklubbene skal ha, ved å besvare spørsmål om samfunnsnytte, formål, kompetanse, kvalitet, utbredelse og finansieringsmodell. Denne utredningen skal lanseres i 2023 og blir et viktig utgangspunkt for politikk på fritidsklubbfeltet. I Barne- og Ungdomskulturmeldingen (2020-2021) trekker regjeringen frem viktigheten av fritidsklubber som gode møteplasser i nærmiljøet og som utjevningstiltak som bidrar til at flere får lik mulighet til å delta

I Folkehelsemeldingen (2023) «Nasjonal strategi for utjevning av sosiale helseforskjeller» står det at regjeringen skal se på hvordan fritidsklubbene skal styrkes fremover. I regjeringens Opptrappingsplan for psykisk helse er fritidsklubbene trukket frem som en helsefremmende arena, og som «(...) et viktig folkehelseiltak for ungdommer som ikke føler seg hjemme i, eller er interessert i, organiserte eller prestasjonsorienterte fritidsaktiviteter»^[1].

[1] Opptrappingsplan for psykisk helse, regjeringen, (2023) s. 28

[2] Kultur- og likestillingsdepartementet (2022) Prop 1 S (2022-2023): [Prop. 1 S \(2022-2023\)](#), (regjeringen.no) s. 11.

I Kulturdepartementets forslag til statsbudsjett for 2023 står det at regjeringen skal gjennomføre et kulturløft som skal komme hele landet til gode, og at den i dette «(...) vil styrke de universelle ordningene, slik som bibliotek, fritidsklubber og Den kulturelle skolesekken. Målet er å bygge opp under fellesskapsløsningene, der målgruppen er alle [2].

Med økt søkelys på fritidsklubbfeltet er Klubbundersøkelsen viktig ettersom det er den mest omfattende kartleggingen av fritidsfeltet i Norge. Den store datamengden i undersøkelsen gjør det mulig å si noe om hva som kjennetegner fritidsklubbfeltet i dag, ungdommene som bruker klubb og de som jobber der. I tillegg kan sentrale utviklingstrekk identifiseres og sammenliknes med funn fra tidligere undersøkelser. Nytt av årets undersøkelse er at ulike funn i større grad ses på i forhold til hverandre, ved segmentering, med det mål å si noe om sammenhenger, for eksempel mellom ressurser og kvalitet i tilbud.

Begrepsbruk

I denne rapporten brukes begrepene «fritidsklubb» og «klubb» for å beskrive våre medlemsklubber. Felles for disse er at de har en kommunal forankring; altså er de kommunale eller kommunalt støttet. De er rusfrie, politisk- og religiøst nøytrale arenaer som er åpne for alle i en gitt aldersgruppe. Begrepet inkluderer fritidsklubber som betegner seg som fritidsklubb, ungdomshus, ungdomsklubb, juniorklubb, kulturhus for ungdom, fritidssenter og aktivitetssenter med flere.

Metode

Klubbundersøkelsen 2023 er en omfattende kvantitativ undersøkelse bestående av totalt 119 spørsmål fordelt på ulike temaer. I likhet med de foregående undersøkelsene har Opinion tatt utgangspunkt i Ungdom og Fritids medlemsbase. Medlemsbasen er det eneste helhetlige registeret som finnes over kommunale fritidsklubber og ungdomshus i Norge. Medlemsbasen består av 675 registrerte klubber. Undersøkelsen ble sendt til 668 mottakere som er registrert som klubbledere i medlemsbasen. For å unngå at klubbledere med ansvaret for flere klubber ikke svarte samlet for sine klubber, har hver mottaker fått tilsendt én unik lenke til undersøkelsen. Dette ble gjort for å sikre relabilitet og validitet.

Av de 668 medlemmene i basen var det 275 som svarte på undersøkelsen. Dette gir en svarprosent på 41,17%. Ved en base på 275 (n=275) kan vi med 95 % sannsynlighet si at det riktige resultatet ligger innenfor $\pm 2,7$ og $\pm 6,2$ prosentpoeng, avhengig av prosentresultatets størrelse.

I løpet av feltperioden ble vi oppmerksom på at det var flere klubber i Ungdom og Fritids medlemsbase som ikke hadde registrert eller oppdatert korrekt kontaktinformasjon. Det var også noen klubber med inaktive e-poster. Det ble satt i gang en rekke tiltak for å få klubbene til å gjennomføre undersøkelsen: 1) påminnelser på e-post og sms og 2) en ansatt i Ungdom og Fritid fulgte opp flere klubber per telefon. Ungdom og Fritid sendte også ut påminnelser i egne sosiale kanaler. Blant de som fullførte undersøkelsen var det mer enn 8 av 10 som synes lengden på undersøkelsen var for lang. Til tross for dette opplever halvparten at temaene og spørsmålene var relevant for deres klubb og en like stor andel var fornøyd med undersøkelsen. For å sikre at flere fullfører kommende Klubbundersøkelser vil det være hensiktsmessig å kutte ned på antall spørsmål og spisse spørsmålene for å sikre relevans.

Opinion programmerte og sendte ut undersøkelsen fra MiPro. Det er gjennomført en segmenteringsanalyse knyttet til kompetanse og aktiviteter som tilbys på klubbene. Segmentene er basert på Latent Class analyse. Latent Class er en statistisk analysemetode der vi avdekker underliggende grupper (latente grupper) som defineres ut fra svarmønstre. Enkelt forklart vil de som har likt svarmønster tilhøre samme klasse/gruppe. Latent Class er en mye benyttet analysemetode når vi vil identifisere grupper i et datasett.

Segmentering kompetanse er basert på spørsmålene:

- Hva slags utdanning har de ansatte?
- Har deres ansatte gjennomført kompetansehevede tiltak siste 12 måneder?

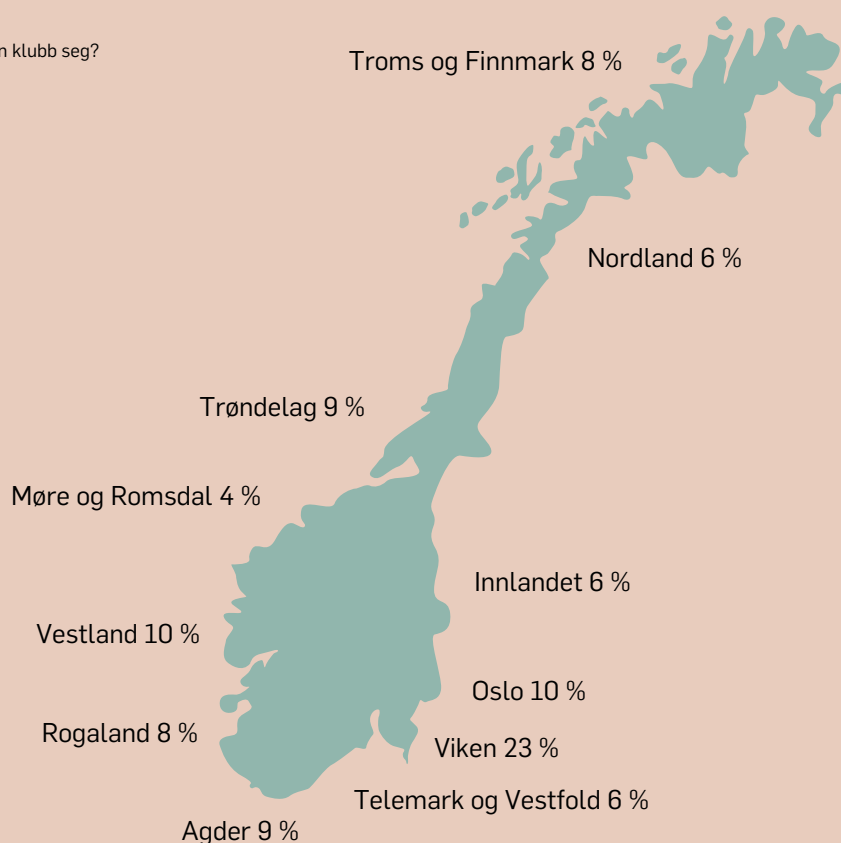
Segmenter aktiviteter er basert på dette spørsmålet:

- På vår klubb er det mer enn 10 ungdommer som driver med følgende aktiviteter på klubben?

Hvem har svart på årets klubbundersøkelse?

n= 275

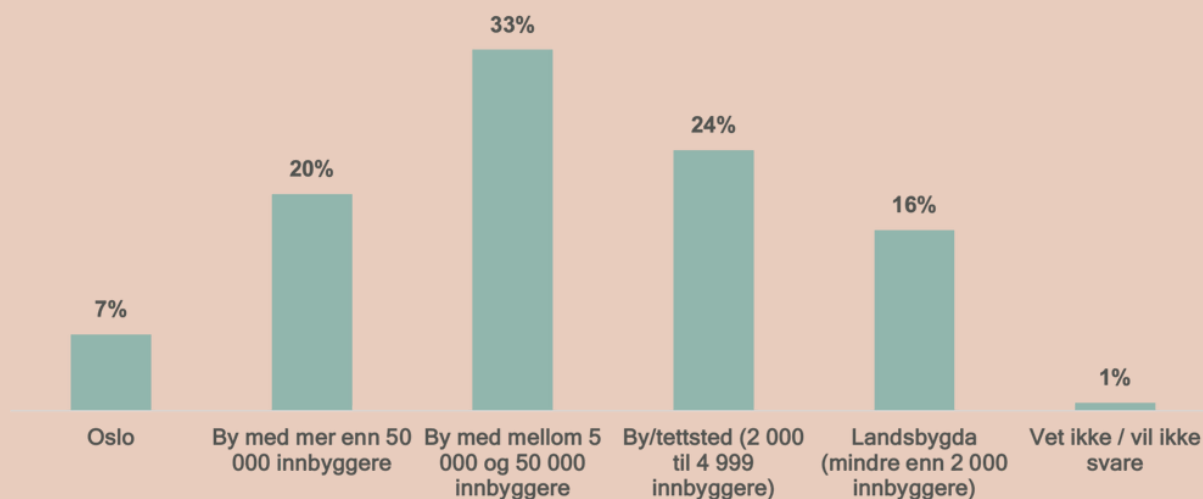
I hvilket fylke befinner din klubb seg?

Fritidsklubber fra alle landets fylker er representert i årets undersøkelse. Utvalget er vektet mot antall klubber registrert i de ulike fylkene. 1 av 3 klubber holder til i mindre byer (5000–50 000 innbyggere). 1 av 5 holder til i mellomstore byer (by med mer enn 50 000 innbyggere) mens 1 av 4 holder til i tettsteder (2000–4999 innbyggere).

n= 275

Hvordan vil du karakterisere området der klubben ligger?

KAPITTEL 2

FORANKRING

Forankring

Fritidsklubben fungerer i sammenheng med andre tjenester, virksomheter og tiltak lokalt. Kommunen eller bydelen har ansvar for å lage ulike planer og for at fritidsklubbene skal være godt forankret. Fritidsklubbenes forankring i det lokale planverket og i kommuneorganisasjonen er avgjørende for hvilke rammebetingelser man har. Det vil være vanskelig å røre ting som er tydelig forankret i et planverk. En god forankring i kommunenes planverk kan også sikre at klubben settes inn i en samarbeidende rolle med andre instanser som politi, barnevern, skole, etc. Graden av forankring i kommunalt planverk vil si noe om hvorvidt fritidsklubben skal være et satsningsområde for kommunen eller ikke. I kartleggingen Telemarksforskningsrapporten for NOKU og Fagforbundet fremgår det at kun 35% av kommunene har forankret fritidsklubbene i kommunalt planverk. Det er det laveste av alle de kommunale kulturtjenestene [1].

I 2019 vedtok regjeringen å lovfeste at kommunen skulle ha et medvirkningsorgan for barn og unge. Barne-, ungdoms-, og familiedirektoratet utarbeidet i den sammenheng en veileder for arbeid med barne- og ungdomsråd i kommunene.

Det er viktig at fritidsklubbene er forankret i det øvrige politiske arbeidet i kommunene. Desto høyere opp i det politiske systemet tilbudet er forankret, desto flere er det som har vært involvert i prosessen rundt tilbudet. Vi kan anta og håpe at det bidrar til å sikre tilbudet over tid.

Denne delen av klubbundersøkelsen omhandler fritidsklubbenes posisjon i kommunen eller bydelens planverk, og klubbens egne planer. Videre omhandler det hvilke posisjon og forankring klubben har i lokalmiljøet og blant politikerne i kommunen/bydelen.

Dekning av fritidsklubber i kommunene

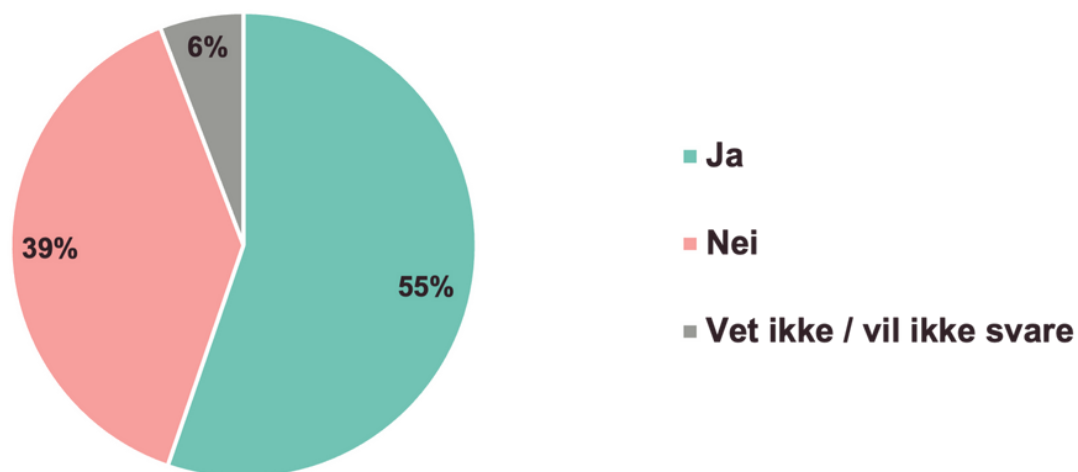
Ungdom i Norge er relativt fornøyde med tilbud rettet mot unge i områdene der de bor. 6 av 10 opplever kulturtilbudet der de bor som bra mens 3 av 10 opplever det som nokså dårlig eller svært dårlig. Nærmere halvparten er fornøyd med dekingen av lokaler for å treffe andre unge på fritiden. Nesten 3 av 10 er misfornøyde [2].

Blant norges klubbledere oppgir nærmere 2 av 5 at det ikke er nok fritidsklubber i deres kommune til å tilfredsstille barn og unges behov. Årsakene skyldes primært spredt bebyggelse og transportutfordringer, men 1 av 4 oppgir også høy pågang av ungdommer som en av årsakene til at de ikke opplever at det er nok fritidsklubber i deres kommune til å tilfredsstille barn og unges behov.

[1] Kommunal kultursektor 2022: Organisering, prioritering og planlegging | Telemarksforskning
[2] Ungdata2022, NOVA, OsloMet, 2022

n= 275

Oplever dere at det er nok fritidsklubber i deres kommune til å tilfredsstill barn og unges behov?

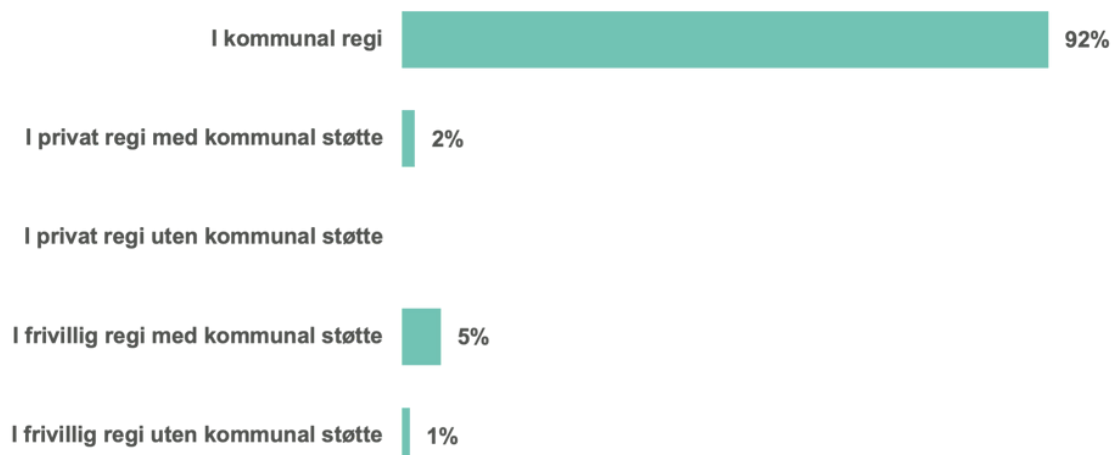
Hvem driver klubben?

Alle barn og unge har ifølge Barnekonvensjonens artikkel 31 rett til lek og fritid. Ungdom og Fritid mener at kommunal støtte og drift av fritidsklubber er en del av det offentliges sikring av oppnåelse av dette punktet i Barnekonvensjonen.

Ungdom og Fritid har siden opprettelsen av organisasjonen i 1978 vært opptatt av at organisasjonens virkeområde skal være for de kommunale og kommunalt støttede fritidsklubbene og ungdomshusene i landet. I medlemskriteriene til Ungdom og Fritid står det også at tilbudet må være kommunalt drevet eller kommunalt støttet. Det er ikke et krav om at klubbene må være drevet av kommunen selv, men det offentlige må bidra med finansiering og støtte av slike tilbud.

n= 275

Fritidsklubben/tiltaket drives ...

Fra 2002 og til i dag, er det ingen markante endringer i Ungdom og Fritids medlemmer. Mer enn 9 av 10 klubber er finansiert og drevet av kommunene selv. Totalt 7% er drevet privat eller frivillig med kommunal støtte. Klubbene som drives i frivillig eller privat regi, er i all hovedsak frivillige organisasjoner (83%) eller foreldredrevet (9%). Det er en signifikant økning av frivillige organisasjoner fra 2020 (73% mot 83%).

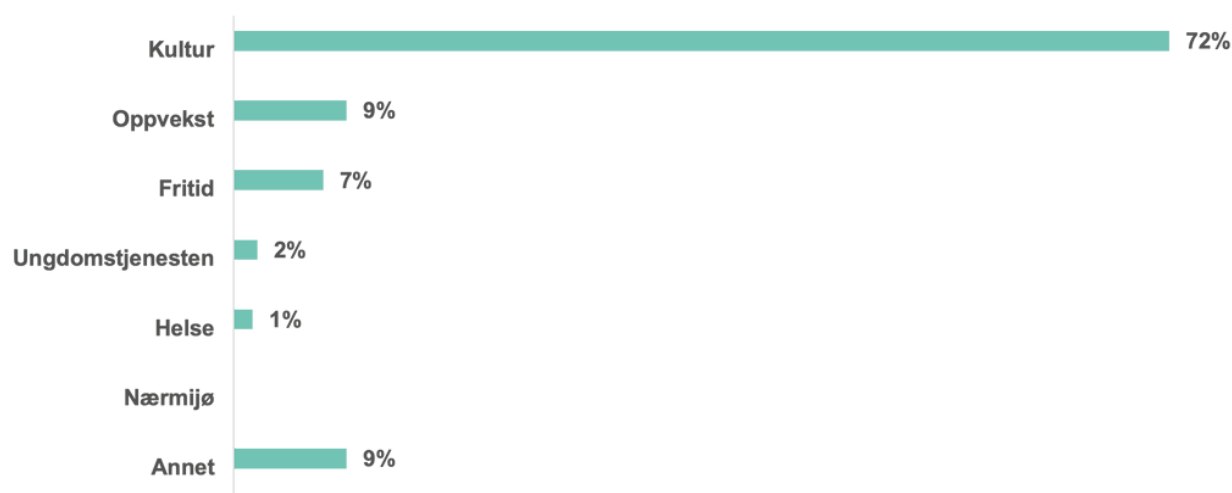
Faglig forankring

Den norske modellen for fritidsklubber bygger på en todelt faglig tilnærming. På den ene siden opererer man innenfor et sosialfaglig ståsted, og på den annen siden innenfor et kulturfaglig ståsted. Ofte sier man at det sosialfaglige representerer det forebyggende og det kulturfaglige representerer det byggende, og at begge må være til stede for å lykkes med fritidsklubb.

7 av 10 klubber er organisert under virksomhetsområdet for kultur. Andelen har holdt seg stabilt siden forrige klubbundersøkelse (2020). Det er ingen signifikante endringer – verken økning eller nedgang -- knyttet til de andre virksomhetsområdene siden 2020.

n= 275

Hvilket fagområde er dere organisert under i kommunen eller bydelen?

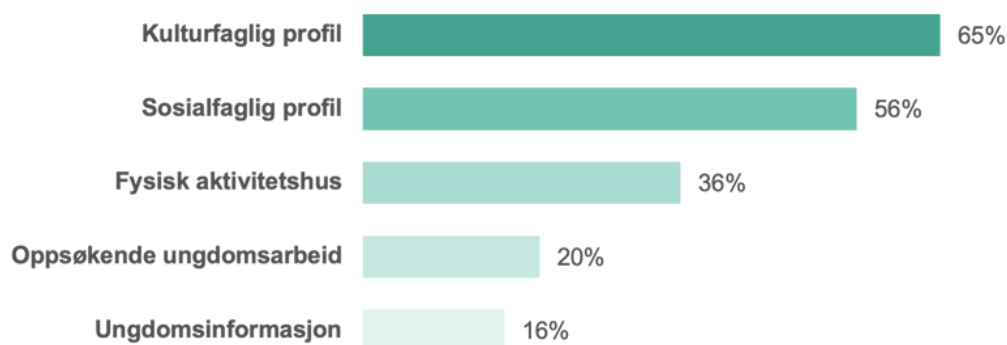

Ungdom og Fritid poengterer ofte at fritidsklubben er forankret i både det sosialfaglige og det kulturfaglige. Likevel vil fagorganiseringen av tilbudet ha innvirkning på den faglige profilen til fritidsklubben.

I likhet med den kommunale organiseringen av tilbudene, er det en overvekt av kulturfaglig profil i klubb. Det er signifikant flere som oppgir å ha en kulturfaglig profil på arbeidet sitt i årets undersøkelse sammenlignet med i 2020 (65% mot 45%). Den sosialfaglige delen av klubb har også økt signifikant fra 2020 (56% mot 30%).

n= 275

Hva slags faglig profil har dere?

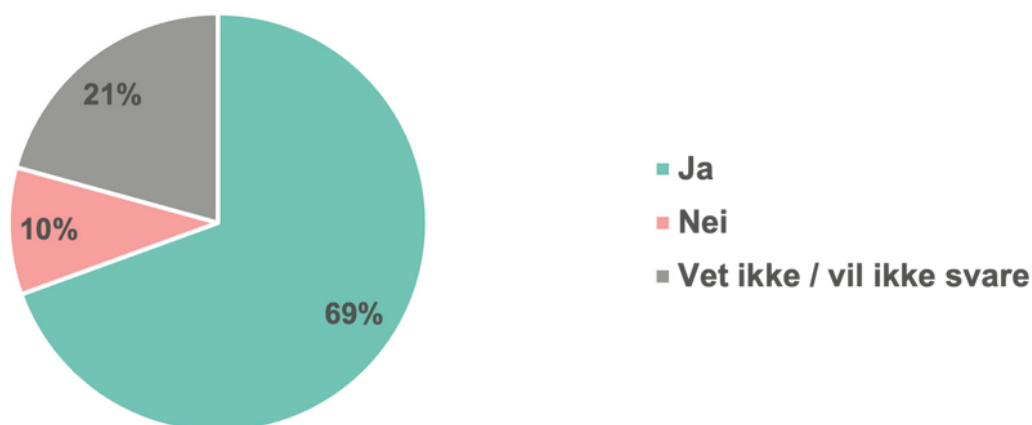

Fritidsklubbens omtale i kommunalt planverk

Forankring handler først og fremst om at flest mulig er enige om at det vi ønsker å forankre er viktig. En sentral del av fritidsklubbenes forankring ligger derfor i kommunenes planverk. Dersom kommuneadministrasjonen skriver fritidsklubben inn i planverket og politikerne vedtar planen, betyr det at det er enighet om at dette er et viktig tilbud som kommunen har og ønsker å ha.

n= 275

Er fritidsklubben/tiltaket omtalt i kommunen eller bydelens planverk?

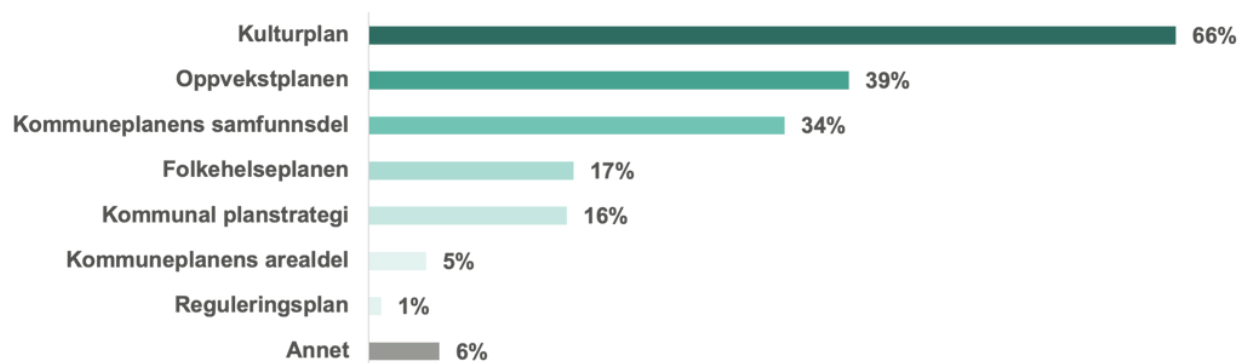

7 av 10 klubber er omtalt i kommunen eller bydelens planverk. Siden fritidsklubbene ikke er beskyttet av lover eller forskrifter, er det spesielt viktig å bli synliggjort i disse planene. Det ligger også et omdømmepotensiale i å bli omtalt i kommunens overordnede dokumenter, og overfor kommunenes befolkning er det et håndfast bevis på at fritidsklubben anses å være et vitalt virkemiddel i oppvekstpolitikken.

På spørsmål om hvilket planverk fritidsklubben er forankret i, er det høyest andel klubber som er omtalt i kommunens kulturplan. 2 av 3 klubber er forankret i kommunens kulturplan. Nesten 4 av 10 klubber er forankret i kommunens oppvekstplan. 17% er forankret i kommunens folkehelseplan. I Folkehelsemeldingen (2019) «Gode liv i eit trygt samfunn» omtalte regjeringen fritidsklubbene som «spydspissen» i det generelle forebyggende arbeidet kommunen gjør for ungdom. En skulle derfor anta at potensiale var større for en bredere forankring av fritidsklubbsektoren innenfor folkehelsearbeidet i kommunene.

n= 191

I hvilke kommunale planverk er klubben omtalt?

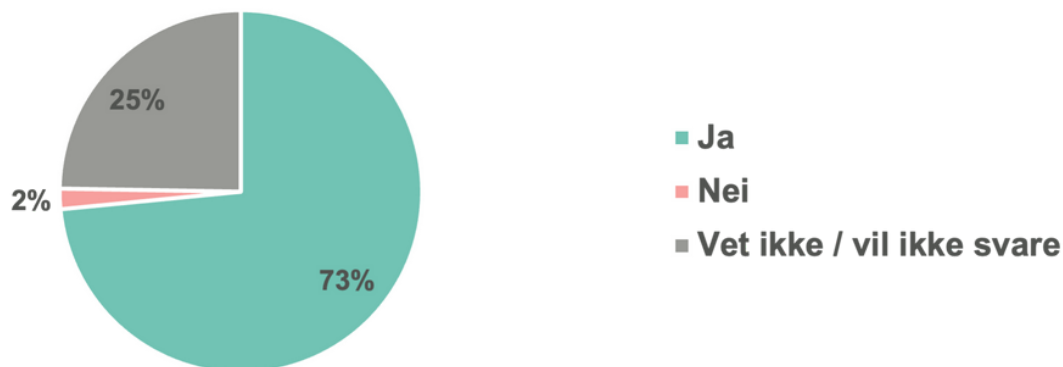
56% av klubbene oppgir at kommunen har langsiktige planer for ungdomsarbeid. Dette er en nedgang på 10 prosentpoeng fra undersøkelsen i 2020.

Nesten 7 av 10 oppgir at fritidsklubbens ansatte blir involvert i utformingen av kommunenes strategiske planer gjennom direkte samarbeid, tilsendte tekstutkast de får kommentere eller ved innspillmøter med rådgivere som skriver planene. Ungdom blir også involvert i utformingen av kommunenes strategiske planer. Det skjer primært gjennom barne- og ungdomsrådet (75%), men også involverte gjennom klubben (25%) og innspillmøter (14%).

Mer enn 7 av 10 klubber oppgir at fritidsklubben drives i samsvar med de planene som foreligger. 1 av 4 er i tvil om klubben drives i samsvar med de planene som foreligger.

n= 275

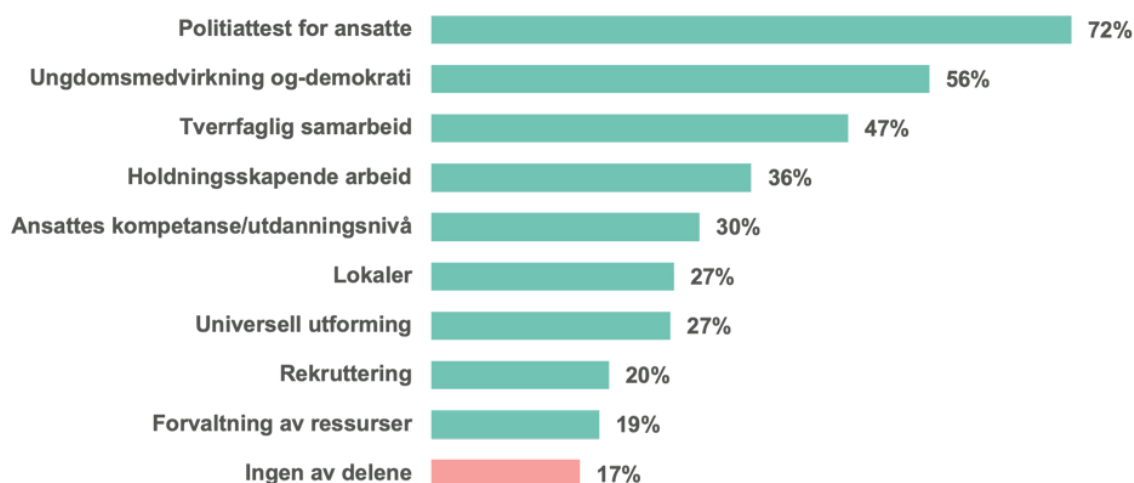
Drives fritidsklubben i samsvar med de planene som foreligger?

I tillegg til å være nevnt i ulike planverk, er det også viktig å se på hva planverket stiller krav til. I kommunenes planverk stilles det primært krav til politiattest for ansatte, ungdomsmedvirkning- og demokrati og tverrfaglig samarbeid. 17% oppgir at det ikke stilles krav ved noen av kriteriene i listen.

n= 275

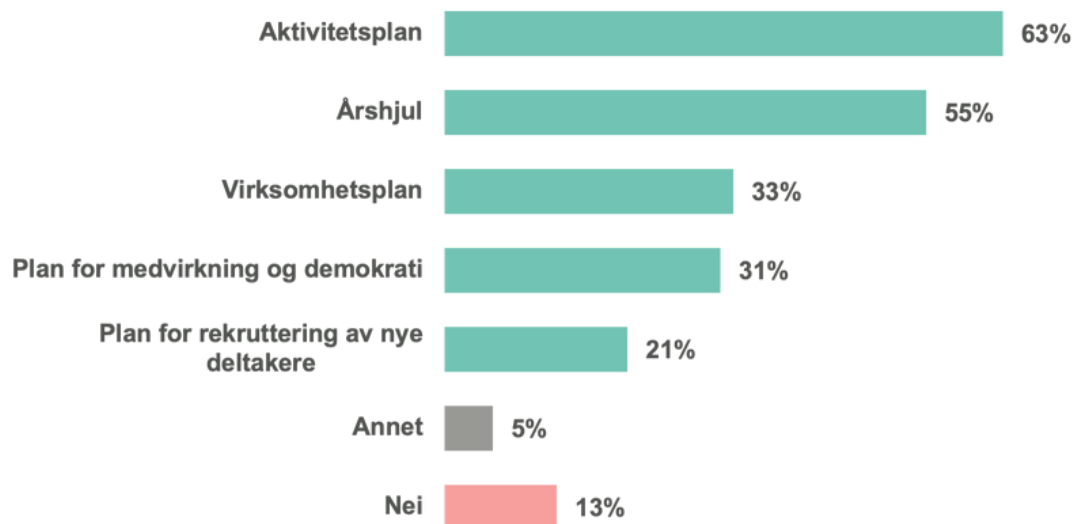
Stilles det, i kommunens planverk, krav til fritidsklubben når det kommer til følgende?

Mer enn 6 av 10 klubber oppgir at de har en aktivitetsplan som de styrer etter. 1 av 3 har ikke aktivitetsplan. Halvparten har et årshjul de forholder seg til mens 4 av 10 har ikke et årshjul de forholder seg til. 8 av 10 oppgir at ungdom er involvert i utformingen av planene.

n= 275

Har fritidsklubben egne planer / eget planverk?

8 av 10

oppgir at ungdom er involvert i utforming av planene

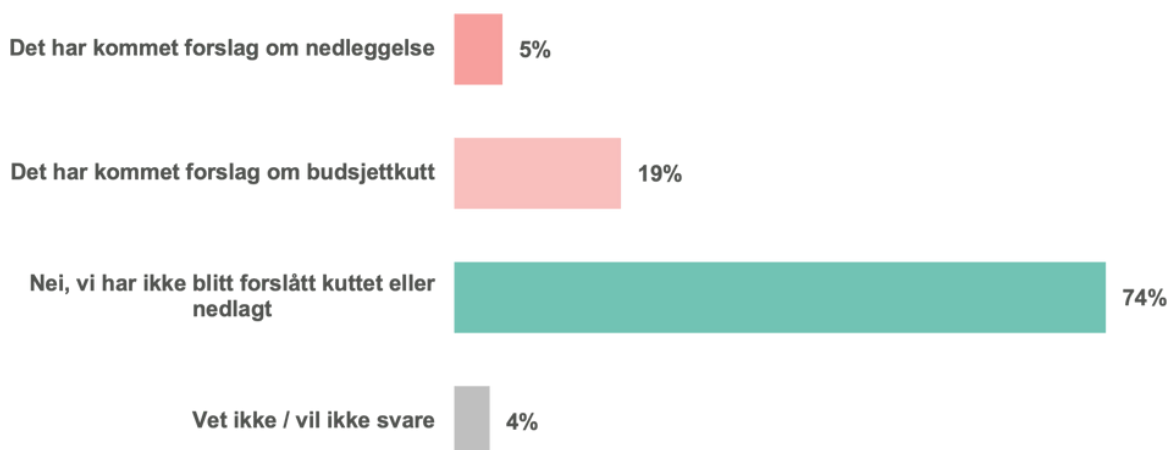

Forslag om nedleggelse og budsjettkutt

I Norge er ikke fritidsklubb, ulikt kulturskolene og bibliotekene, en lovpålagt oppgave. Kommuner mottar ikke tilskudd fra staten til klubbene, og må selv velge om og i hvilken grad de ønsker å prioritere dem. Dette kan gjøre klubbene sårbare i kommunale budsjettforhandlinger. I årets undersøkelse oppgir 5% at det har kommet forslag om nedleggelse det siste året, mens 19% oppgir at det har kommet forslag om budsjettkutt.

n= 275

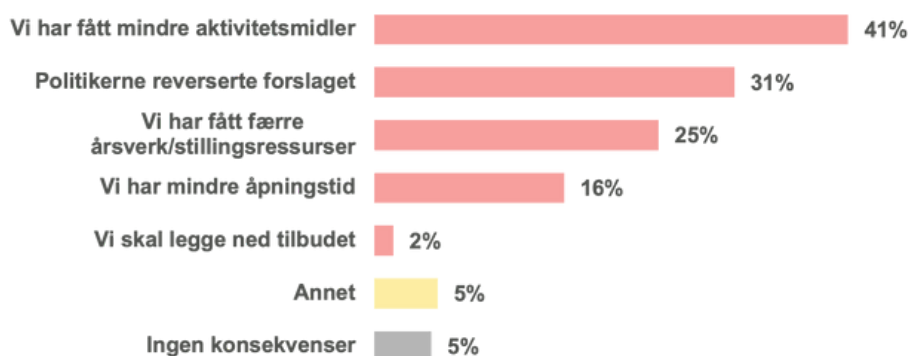
Har klubben vært truet med nedleggelse eller budsjettkutt i løpet av de siste 12 måneder?

Det at tre av fire klubber ikke har opplevd forslag om nedleggelse eller kutt synliggjør en betydelig nedgang fra tallene i 2020. Da ble omtrent halvparten foreslått nedlagt eller kuttet. Årsaken til denne nedgangen kan ha sammenheng med at flere kommuner har iverksatt tiltak for å rekruttere ungdom tilbake til kommunale kulturaktiviteter etter pandemien. Ifølge Telemarksforskning opplevde 78% et slikt frafall, og 52% av landets kultursjefer oppga at de har igangsatt tiltak for å rekruttere ungdom tilbake. Da norske kultursjefer ble spurt om hvilke tiltak de vurderer som viktig å prioritere fremover svarte 89% at det trengs flere lokaler der barn og unge kan drive med kultur. Fritidsklubb var også det flest kultursjefer ville prioritere om de fikk frie midler. Samtidig oppga de at de i stor grad avhenger av nasjonale midler for å gjennomføre nødvendige oppgraderinger og investeringer i kulturlokaler. Det henger godt sammen med at ansatte i fritidsklubber som har blitt forsøkt kuttet eller nedlagt, i 79% av tilfellene, oppgir kommuneøkonomi som årsak.

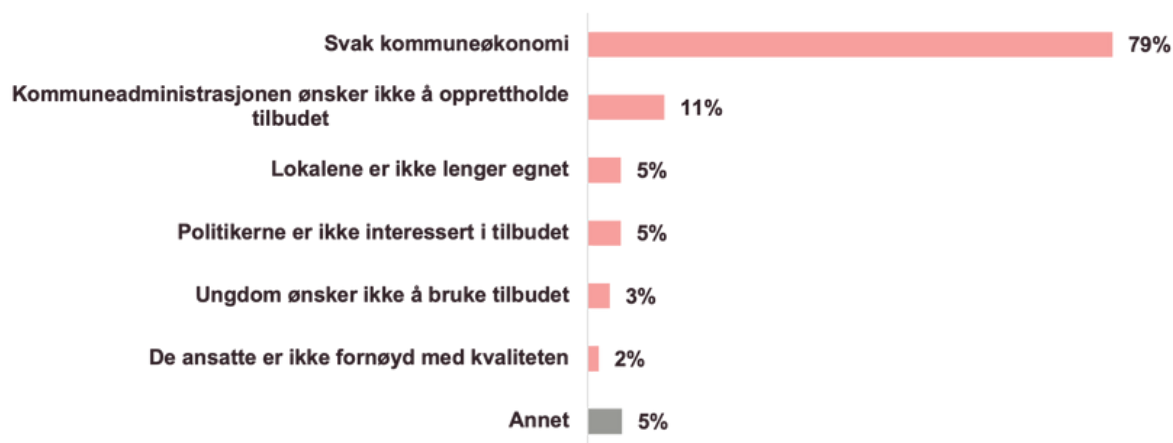
n= 61

Hvilke konsekvenser har forslaget om budsjettkutt eller nedleggelse fått?

n= 61

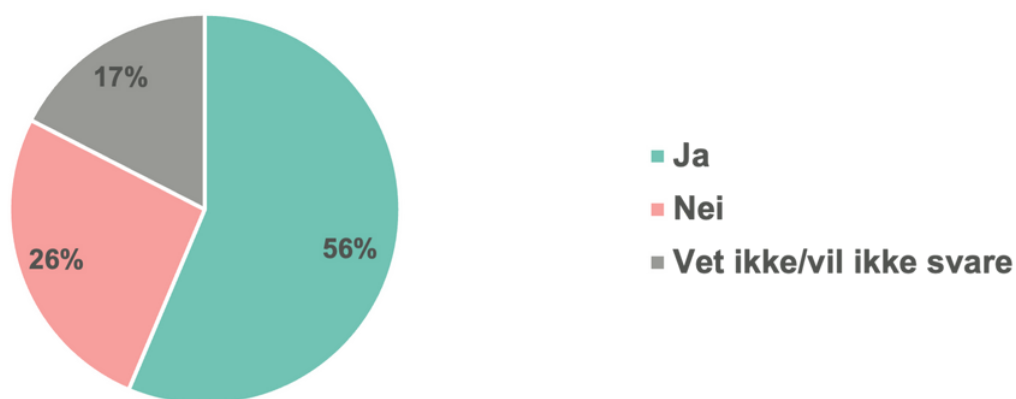
Hva var/er årsakene til forslaget om budsjettkutt eller nedleggelse?

Mer enn halvparten oppgir at de jobber aktivt opp mot politikerne i deres kommune. Det er signifikant flere i Agder (73%) som jobber aktivt opp mot politikere enn i de andre fylkene. Det er flere måter å tilnærme seg politikerne på, men flertallet holder kontakten med dem løpende i uformelle fora. Halvparten inviterer også politikere til arrangementer på klubben. Blant de 26 % som ikke jobber aktivt opp mot politikerne i deres kommune, er kapasitetsutfordringer og lite kontakt oppgitt som hovedårsakene. 15% oppgir at de ikke får lov til å ha kontakt med dem.

n= 275

Jobber dere aktivt opp mot politikerne i deres kommune?

KAPITTEL 3

RAMMEVILKÅR

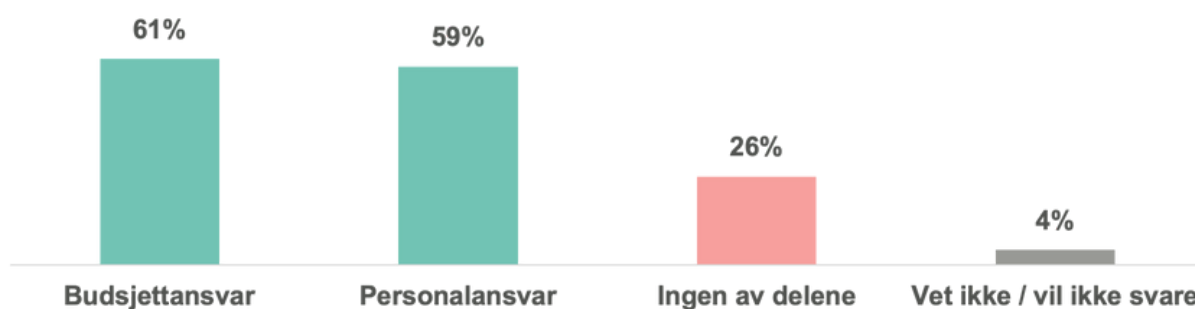
Klubbens økonomiske rammebetingelser

Fritidsklubbens rammebetingelser viser til de ytre forhold som er med på å stille krav til, eller legge begrensninger på hvordan en virksomhet eller aktivitet skal drives. Rammebetingelser kan være økonomiske, juridiske eller faglige faktorer som påvirker innholdet og mulighetsrommet for fritidsklubbene. Denne delen av rapporten handler om hvilke midler klubbene har til rådighet for å drift, aktiviteter og arrangementer på klubb.

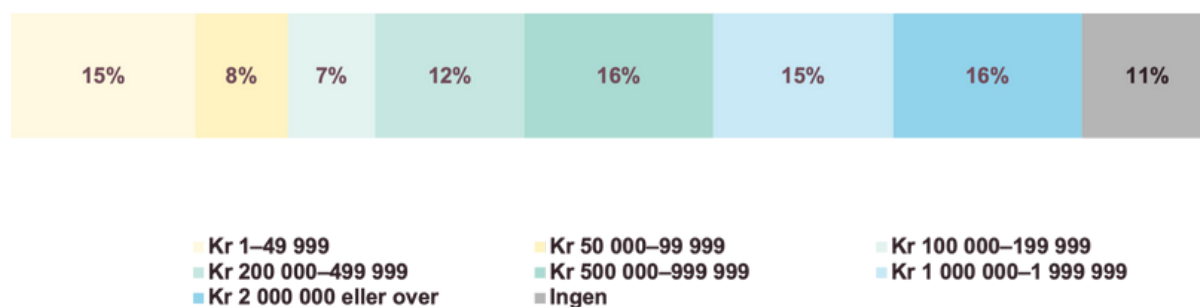
Mer enn 6 av 10 klubbledere har ansvar for budsjettene klubben disponerer. I 2022 oppgir flertallet av klubbene at størst andel av midlene de har til rådighet ble brukt på drifts- og lønnsutgifter.

n= 275

Har nærmeste leder for klubben ...?

Nærmere 1 av 3 klubber fikk én million kroner eller mer i midler fra kommunen i 2022. 6 av 10 klubber i Oslo får to millioner kroner eller mer i midler fra kommunen. Det er en betydelig større andel klubber i Oslo som får bevilget midler på to millioner eller mer enn i de andre fylkene. Hver klubb mottar i gjennomsnitt 976 000 kroner i midler fra kommunen i året.

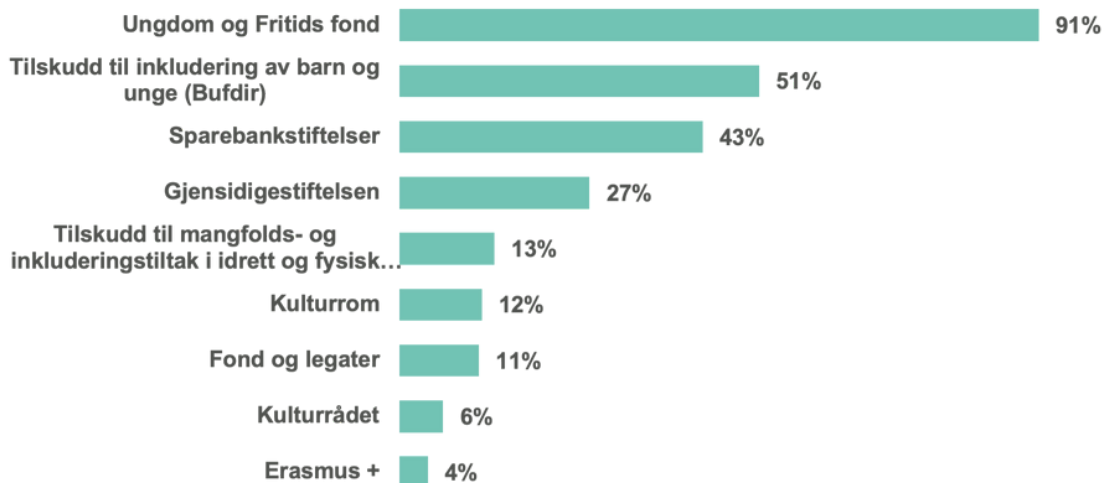
Av respondentene oppgir mer enn 4 av 10 at de er avhengige av å søke ekstra tilskudd for å sikre drift. 91% oppgir at de søker på eksterne midler i Ungdom og Fritids fond. I 2022 delte Ungdom og Fritid ut 15,2 millioner til medlemsklubber. Pengene går til aktiviteter for unge på klubb, og ungdommene på klubben skal være med å bestemme type prosjekt eller aktivitet og være delaktig i søknadsprosessen. Ungdom og Fritid deler kun ut midler til medlemsklubber som bruker ungdomsmedvirkning og kan vise til demokratiske prinsipper (styre, allmøte etc.) Fondet har flere søknadskategorier, og medlemmer kan kun få innvilget én søknad i hver søknadskategori. I 2022 kunne klubbene søke om midler til aktiviteter og utstyr (30 000 kr), workshop (30 000 kr) eller prosjekt (40 000 kr)[1]. Det reelle behovet innenfor hver av kategoriene er ofte høyere per klubb enn begrensningene satt på søknadsbeløpet.

[1] Grunnet en engangstildeling på revidert nasjonalbudsjett fikk klubbene i 2022 også mulighet til å søke om midler til gjennomføring av et datakulturprosjekt (100 000kr)

I april gjennomførte Ungdom og Fritid en miniundersøkelse for å kartlegge medlemsklubbens økonomiske behov der det ble etterspurt hva den enkelte klubb ville søkt om av midler dersom det ikke var begrensninger på søkebeløpet slik fondet har i dag. De 229 respondentene oppgav at de ville søkt om 35 526 999 kr. I tillegg ville de søkt om 163 546 101 kr til lokaler og 105 256 233 kr til lønnsmidler dersom det var mulig.

n= 275

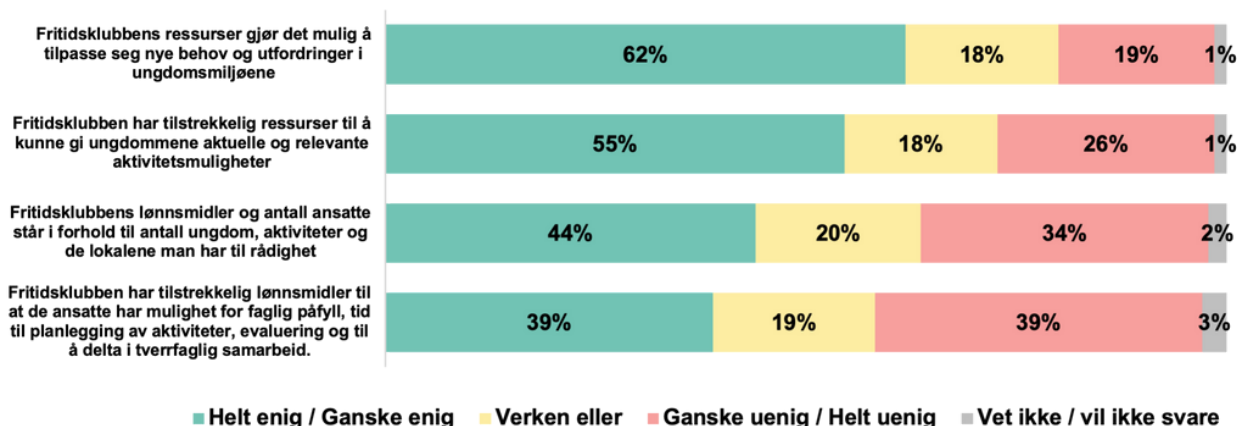
Søker dere eksterne midler?

6 av 10 klubber er enige i at fritidsklubbens ressurser gjør det mulig å tilpasse seg nye behov og utfordringer i ungdomsmiljøet. 1 av 5 er uenige. Det er noe spredning i opplevelsen av om fritidsklubben har tilstrekkelige lønnsmidler til at de ansatte har mulighet for faglig påfyll, tid til planlegging av aktiviteter, evaluering og til å delta i tverrfaglig samarbeid. Nesten 4 av 10 er enige mens en like stor andel er uenige.

n= 275

Hvor enig eller uenig er du i følgende utsagn?

Mer enn 9 av 10 klubber har gratis inngang for sine deltakere og 8 av 10 skulle ønske at klubbtilbudet var gratis. Blant de 9 % som praktiserer betalt medlemskap, ligger kontingenten primært på et prisnivå opptil 100 kroner. Kontingenten brukes til å dekke inngang og mat, og for enkelte klubber er betalt medlemskap den eneste frie kilden til aktiviteter.

KAPITTEL 4

LOKALENE

Lokalene man har tilgjengelig for å drive fritidsklubb bidrar til å bestemme rammene for hvilke aktiviteter som kan foregå der, og for de ansatte og frivilliges arbeidsmiljø. Dersom alle barn og unge skal ha tilgang til fritidsklubber, ungdomshus og andre åpne møteplasser, er lokaler en vesentlig faktor. Lokalene er viktig for å skape attraktivitet, men også i lys av tilgjengelighet. Lokalene er på mange måter en del av fritidsklubbens rammebetingelser, men det er også en enkeltstående indikator på fritidsklubbens tilstand. Prinsippene som ligger til grunn for åpne møteplasser for barn og ungdom, er at selve lokalet er åpent for alle som ønsker å delta. Det er en arena for å drive ungdomsarbeid. Du kan lese mer om prinsipper for ungdomsarbeid på åpne møteplasser [her](#) og [her](#).

Slik Ungdom og Fritid kjenner feltet, er det store variasjoner i hva slags tilbud en fritidsklubb er, og dermed også hva slags lokaler man har. I Klubbundersøkelsen 2020 ble det lagt spesielt fokus på nettopp lokaler, og dette er videreført i årets undersøkelse på grunn av økt fokus på universell utforming og manglende tilgjengelighet som barriere for deltakelse.

Egnede klubblokaler

Mer enn 7 av 10 oppgir at lokalene de har tilgjengelig, er egnet for klubbvirksomhet. Blant de 9% som svarer nei er behovet for universell utforming, størrelse og lokasjon blant årsakene til at lokalene ikke oppleves å være egnet for klubbvirksomhet. Senere i dette kapitlet har vi inkludert et eget avsnitt som omhandler universell utforming.

n= 275

Er lokalet egnet til klubbvirksomhet?

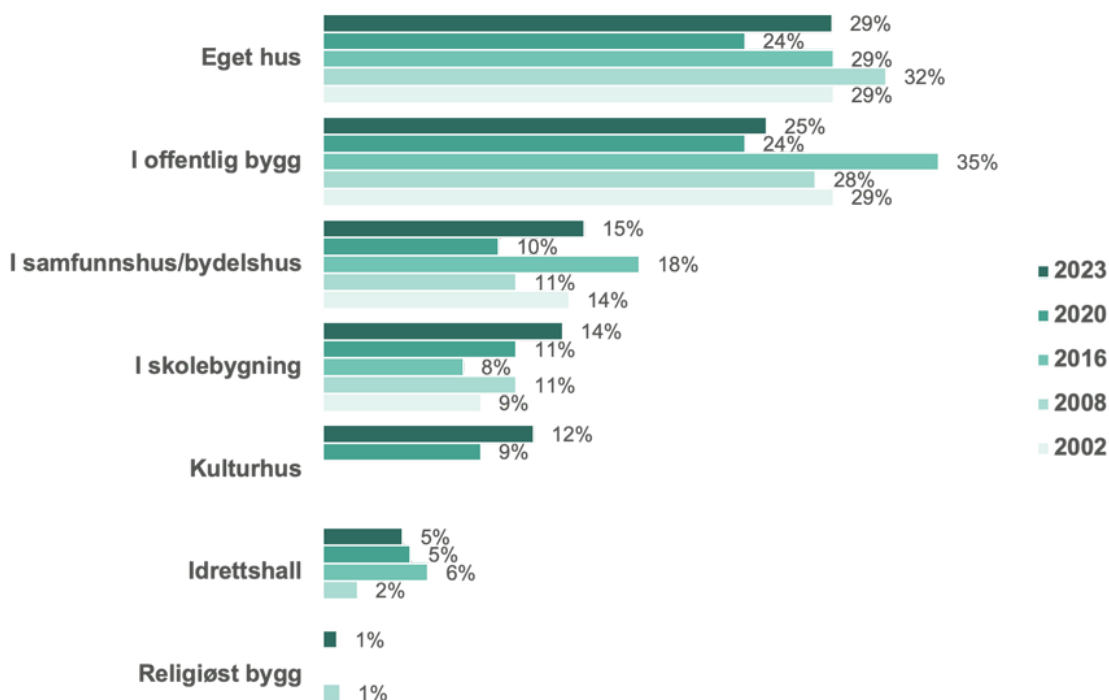

Nærmere 6 av 10 klubber deler lokaler med andre tjenester eller brukergrupper – både permanent og midlertidig. 31% deler lokaler med skole, 13% med kulturhus og 10% med bibliotek. Frivillighetssentralen, idrettslag, kulturskole, barnehager og andre private aktører er også representert. 4 av 10 klubber synes det er utfordrende å dele lokaler med skole, kulturhus eller bibliotek. Årsakene til at klubbene finner det utfordrende å dele lokaler, er flere og sammensatt. I NOVA sin artikkel fra 2020: Hva kjennetegner ungdom som går på norske fritidsklubber og ungdomshus [1] peker de på at tendensen til å bruke klubbene er høyst blant ungdom som har relativt få sosioøkonomiske ressurser hjemme og blant dem som er mest utilfreds med egen helse, eller som i størst grad er utsatt for vold eller mobbing og begår regelbrudd. For eksempel kan ungdom med svake relasjoner til skole avskrekkes fra å bruke klubben, og deltakere kan oppleve at rommet for medvirkning minimeres ved samlokalisering fordi lokalene ikke kun benyttes til klubbdrift.

[1] Hva kjennetegner ungdom som går på norske fritidsklubber og ungdomshus?, NOVA, OsloMet, 2020

n= 275

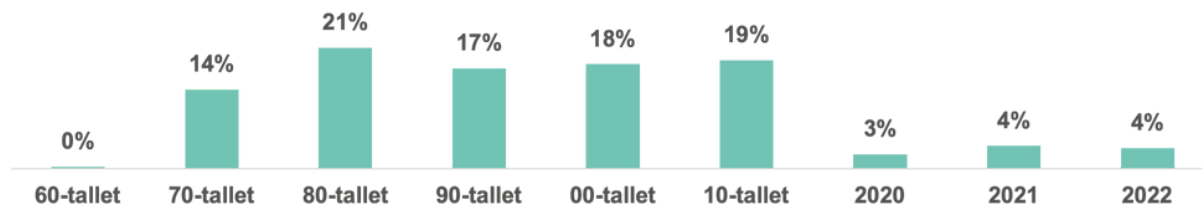
I hva slags lokaler holder klubben til?

Den store utbyggingen av norske fritidsklubber kom i gang på midten av 70-tallet, men med New Public Management-politikken som kom på 1980- og 1990-tallet flatet veksten ut og stadig flere klubber ble lagt ned. De siste årene har det vært en svak oppgang i antall klubber. 1 av 10 klubber som har besvart undersøkelsen har blitt opprettet de siste 3 årene. Majoriteten av klubbene som har deltatt i undersøkelsen har blitt oppgradert eller pusset opp i løpet av de siste 20 årene og mer enn 85% er pusset opp i løpet av de siste 13 årene.

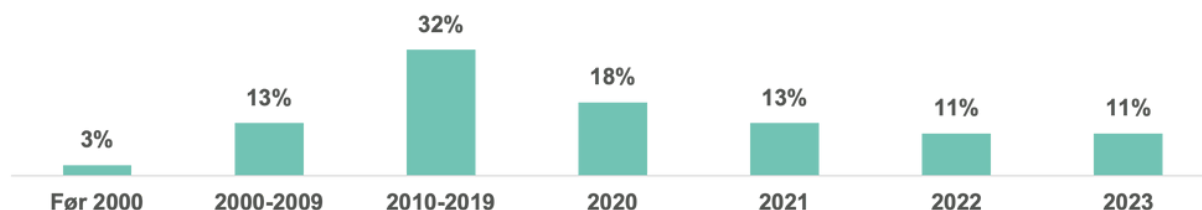
n= 275

Når ble klubben opprettet (årstall)?

n= 38

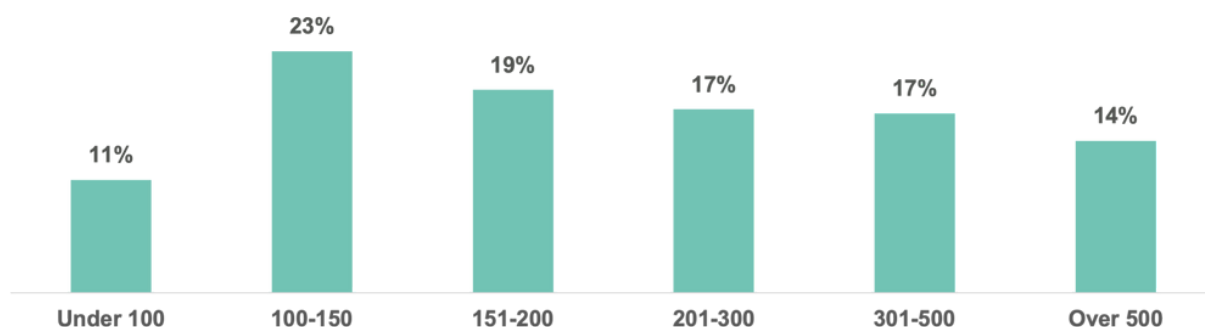
Når ble det sist foretatt oppgraderinger/oppussing av klubblokalene (årstall)?

De fleste klubbene disponerer lokaler på 100 kvadratmeter eller mer til sin drift. Sammenlignet med tidlig 2000-tallet er det stadig færre klubber som har svært små lokaler, og flere som har større lokaler. Det at mer enn halvparten har lokaler på 200 kvadratmeter eller mindre legger store begrensninger på hvilke aktiviteter som kan tilbys, og på hvor mange brukergrupper klubbene kan ha samtidig. Antall klubber som disponerer lokaler over 100 kvadratmeter har holdt seg relativt likt de siste 10 årene. Flertallet av klubbene som har svart på undersøkelsen kan ha opptil 100 ungdom eller flere i lokalene samtidig. Kun 23% kan ha opptil 50 ungdom.

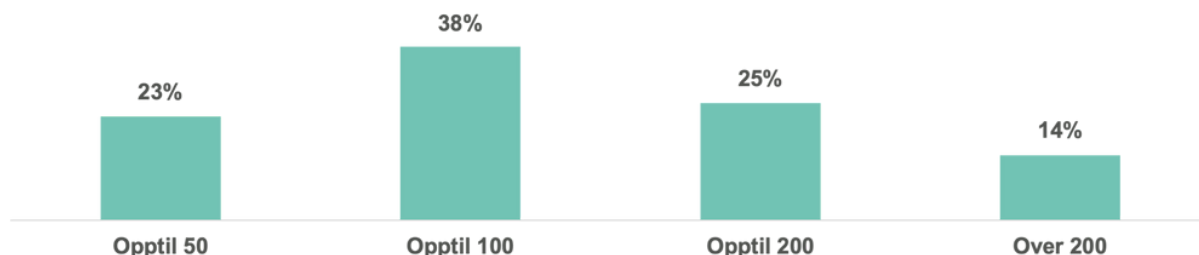
n= 275

Hvor store innvendige arealer disponerer klubben? (kvm)

n= 275

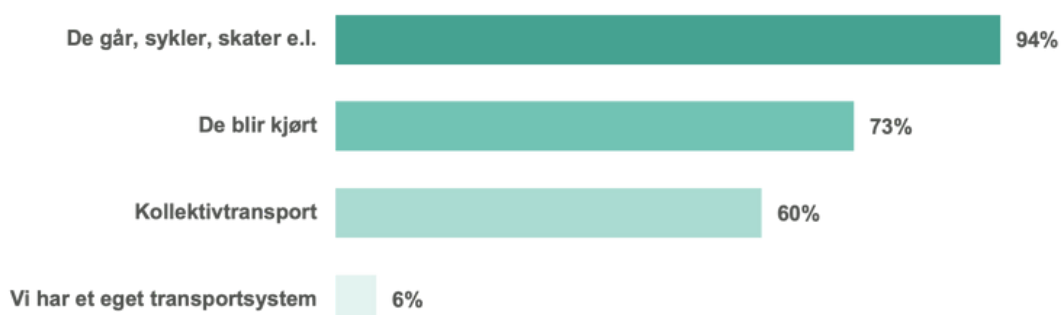
Hvor mange ungdom kan dere ha inne i lokalene samtidig?

Mer enn 9 av 10 ungdom kommer seg til klubbene på egenhånd ved at de går, sykler, skater eller lignende. 7 av 10 blir kjørt mens 6 av 10 tar kollektivtransport. 6% av klubbene har eget transportsystem for å få ungdom til klubben.

n= 275

Hvordan kommer ungdommene seg til klubben?

Utforming av og innhold i lokalene

Nærmere 7 av 10 klubber har inkludert ungdom i utforming av lokalene sine. Ungdom har gitt innspill i etableringsfasen av bygget, de har bestemt hvordan det skal se ut og vært med på å pusse opp. Ungdom og Fritid skulle gjerne sett at det var flere enn 1 av 5 klubber som har hatt med ungdom ved etablering. Redd Barnas rapport: Fritidsklubbens betydning for barn og unge* fra 2021 tar for seg hva fritidsklubben betyr for barn og unge. Først og fremst handler det om selve huset og de fysiske rammene. Det at ungdommen selv får være med å utforme lokalene og bidra med sine ønsker, tanker og innspill, bidrar til større eierskap og nærhet til klubben. Det blir ungdommens klubb og deres sted.

n= 275

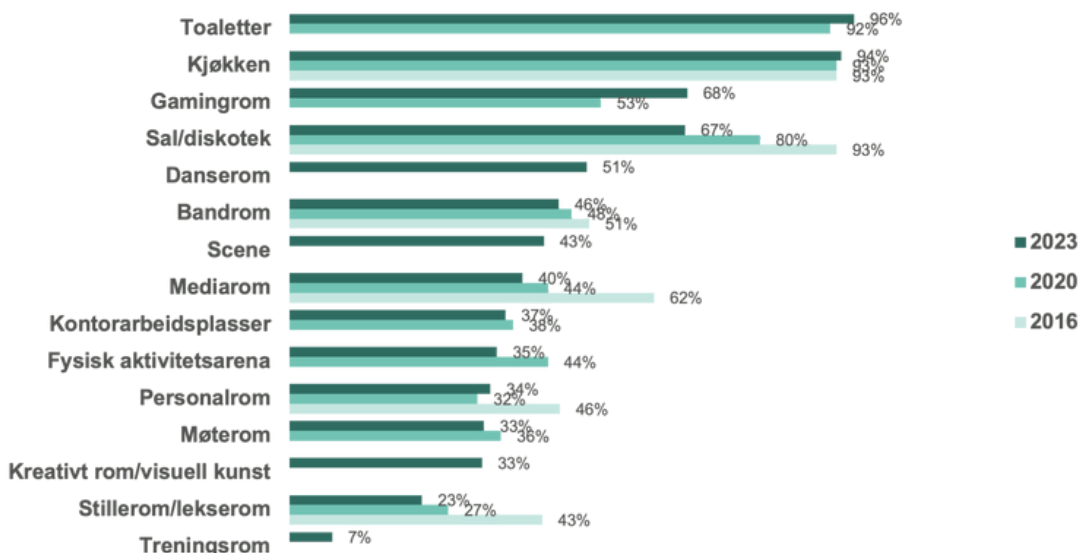
Har ungdom vært med å utforme lokalene?

Når vi ser nærmere på hva som skjuler seg bak døren til en fritidsklubb så har det vært noen markante endringer de siste årene. I 2016 var det en økning av etablerte medierom. I 2020 flatet denne trenden ut og i 2023 ser det ut som gamingrom har fått en stadig viktigere posisjon i klubb. Det er en signifikant økning av gamingrom fra 53 % til 68 % som disponerer denne typen rom. Du kan lese mer om unges interesse for gaming senere samt Ungdom og Fritids satsing på kompetanseheving på digitalt ungdomsarbeid senere i denne rapporten. Klubbene som disponerer sal/diskotek og stillerom/lekserom har gått signifikant ned.

n= 275

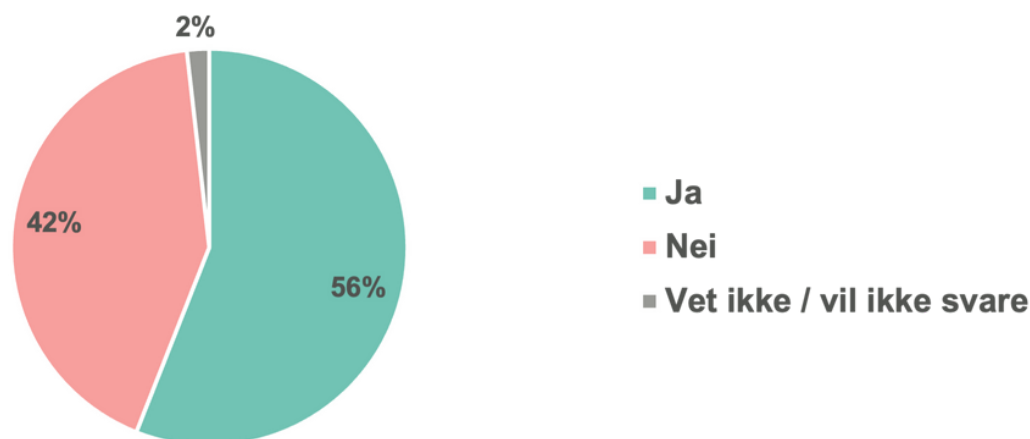
Hvilken type rom disponerer klubben?

Mer enn halvparten disponerer utendørsareal i tilknytning til lokalene sine. Det er høyest forekomst av sittegrupper/benker og frie grøntarealer med grillplasser på klubbens utendørsområder. Nesten 4 av 10 har også tilgang til idrettsfasiliteter og lekeapparater. Dette henger nok sammen med at mange av klubbene har avtaler om at de kan bruke skolegårder til sine aktiviteter.

n= 275

Disponerer klubben et utendørsareal?

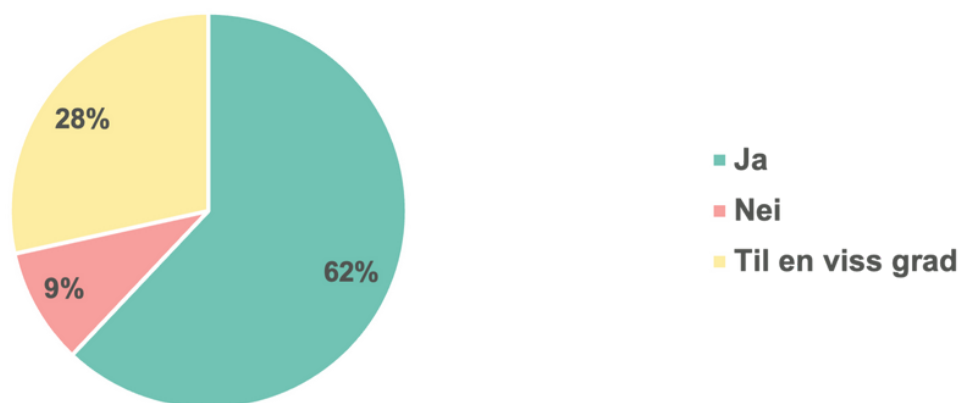

Tilrettelegging for ulike grupper

Dersom alle barn og unge skal kunne ha mulighet for å delta i fritidsklubb, må det legges til rette på flere måter. Både lokalene og informasjonen om klubben må være universelt utformet. Universell utforming handler om å sikre tilgjengelighet for alle. Ungdom og Fritid er opptatt av at funksjonsnedsettelse eller ulike kjønnsidentiteter ikke skal være en barriere for deltakelse. Derfor er universell utforming et viktig mål for tilgjengelige lokaler. Mer enn 6 av 10 har tilrettelagt for rullestolbrukere og 3 av 10 til en viss grad. Det har vært en positiv utvikling av universell utforming de siste årene, men feltet har likevel en vei å gå. Det er fortsatt 1 av 10 klubber som ikke har tilrettelagt lokaler for rullestolbrukere.

n= 275

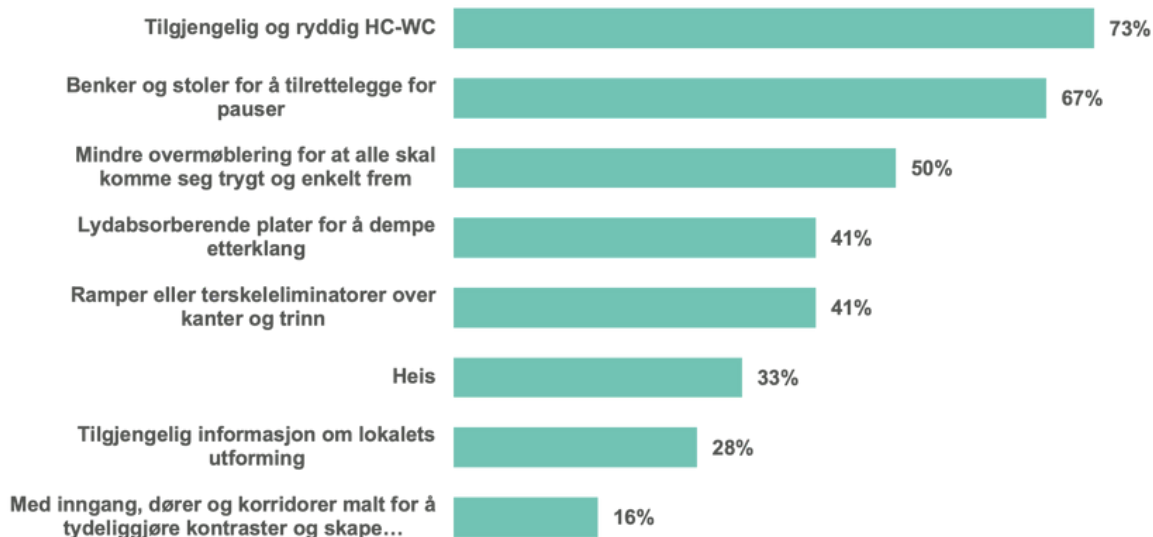
Er klubben tilrettelagt for rullestolbrukere?

Når vi ser nærmere på andre parametere for universell utforming, er det stor spredning i klubblokalenes tilrettelegging. I likhet med undersøkelsen fra 2020 er det dårligst tilrettelagt for svaksynte. Kun 16 % har tilrettelagt lokalene med malt inngang, dører og korridorer for å tydeliggjøre kontraster og skape ledelinjer.

n= 275

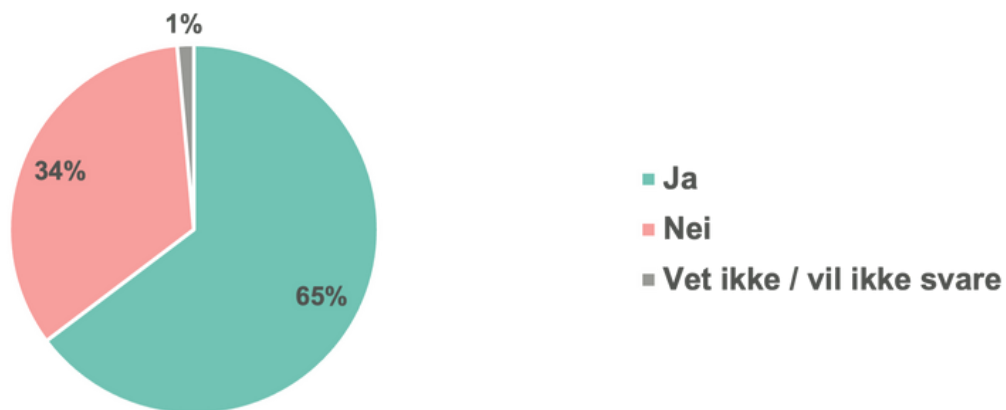
Er klubben tilrettelagt for flere brukergrupper med følgende ...

Tilgang til unisextoaletter bidrar også til å skape et større rom for mangfold på klubben.

n= 275

Har klubben unisex toaletter?

KAPITTEL 5

DELTAKERE

Deltakergruppa

Ungdata 2022 [1] viser at rundt halvparten av ungdommene i Norge var aktive i en organisasjon, en klubb, et lag eller en forening i 2022. Det er de yngste deltakerne som er mest aktive, med 60 prosent deltakelse, mens 40 prosent av de eldste ungdommene deltar i organiserte fritidsaktiviteter. Gjennom de siste 8 årene har det vært en markant nedgang i andelen som er med i organiserte fritidsaktiviteter. Nedgangen startet før pandemien, men mesteparten av nedgangen skjedde i forbindelse med målingen som ble foretatt under pandemien i 2021. Tallene fra 2022 viser fortsatt nedgang, men bare blant jenter.

Andelen unge som bruker treningsstudio har økt mer etter pandemien enn det gikk ned under pandemien. Denne økningen er en del av en trend Ungdata har sett en god stund, der bruk av treningsstudio er blitt mye mer utbredt og da særlig blant gutter. Innsikt og funn fra Opinions UNG2023 ser også samme tendenser. Unge trekker til treningsstentrene – både for å trene og være i fysisk aktivitet, men det ligger også et sosialt aspekt i det. De trener gjerne sammen i større eller mindre grupper, og kombinerer det fysiske med det sosiale.

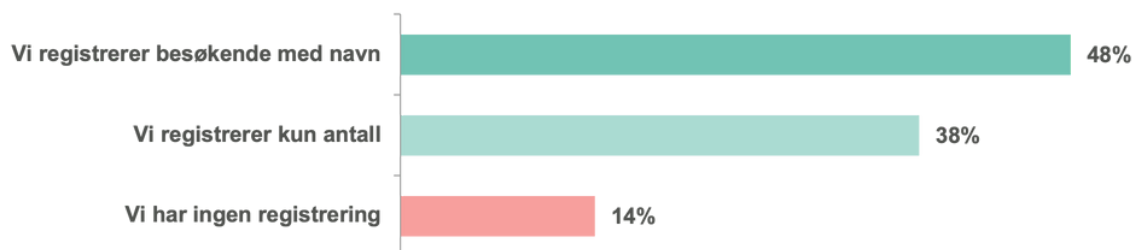
Deltakelsen i fritidsklubber er tilbake på nivået før pandemien. Nesten 1 av 5 oppgir å ha besøkt en fritidsklubb/ungdomshus/ungdomsklubb 1 eller flere ganger i løpet av den siste måneden. Men hvem er ungdommene som bruker fritidsklubben? Det skal vi ta en nærmere titt på i dette kapittelet.

Besøkende på klubb

Nærmere halvparten av klubbene oppgir å registrere besøkende med navn. 38% registrerer kun antall og de resterende 14% har ingen registrering. Klubbene bruker egenutviklede skjemaer på papir (51%) eller digitalt (43%). 5% bruker Spond og kun 1% bruker Deltaker.no som brukerregistreringssystem.

n= 275

Fører dere oversikt over besøkende på klubben?

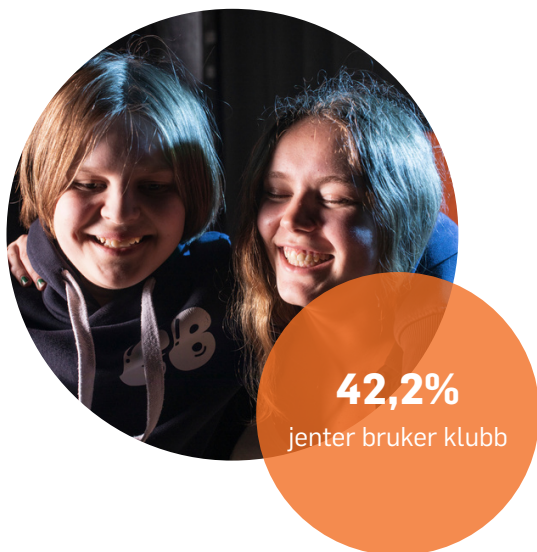

Mer enn halvparten av klubbene hadde flere enn 1000 besøkende totalt i 2022. 17 % hadde 5000 besøkende eller mer. Nærmere halvparten av klubbene har et gjennomsnittlig besøkstall på mellom 20-40 deltakere på en vanlig klubbkveld. 1 av 5 oppgir å ha 50 besøkende eller mer på en vanlig klubbkveld. Det er en større andel klubber i Agder som har 50 besøkende eller mer på en vanlig klubbkveld.

9 av 10 klubber har åpent for 14-17 åringer og det er også denne aldersgruppen klubbene oppgir at det er flest av. 65% har åpent for 11-13 åringer.

[1] Ungdata2022, NOVA, OsloMet, 2022

Hvem er det som bruker klubb?

Det er 1% med annen kjønnsidentitet som bruker klubb

På mer inngående spørsmål om deltakergruppen oppgir nærmere 1 av 3 klubber at halvparten av ungdommene har innvandrerbakgrunn. Det er signifikant flere klubber i Oslo som har større andel ungdom med innvandrerbakgrunn enn i resten av landet. Det er kun 3% av klubbene som oppgir at 1 av 10 ungdom har funksjonsnedsettelse. 8 av 10 klubber har flere enn 10% av deltakergruppen med atferdsutfordringer som ADHD, aspergers eller utagerende atferd.

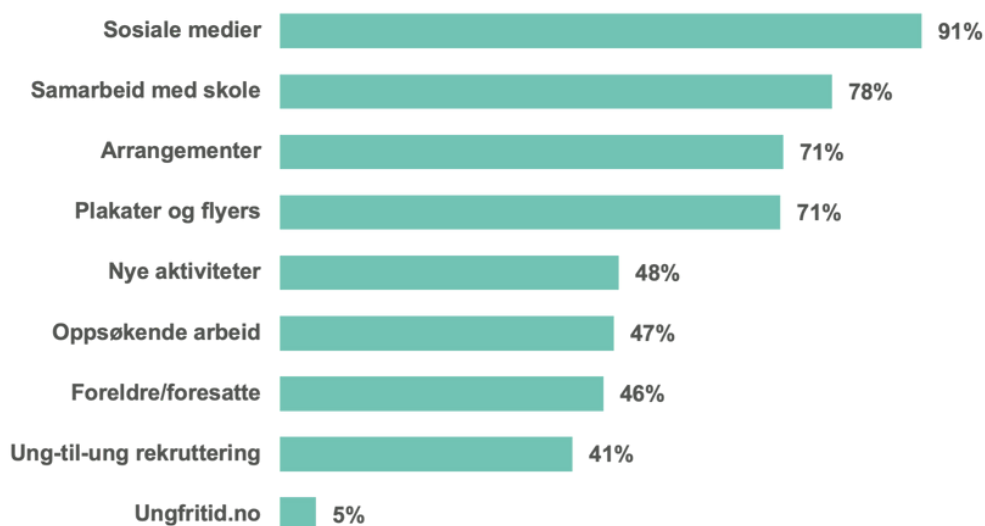

Rekruttering av deltakere til klubb

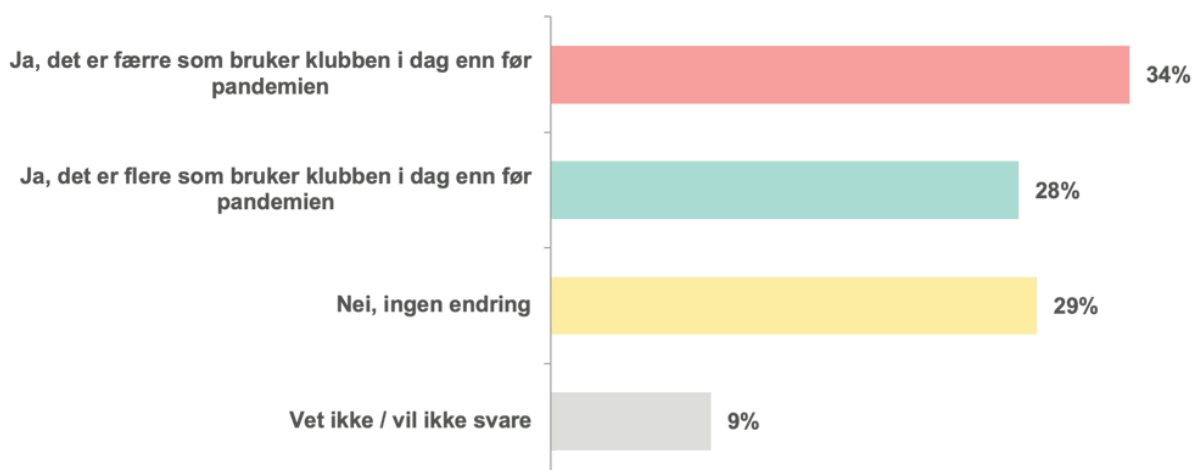
9 av 10 klubber bruker sosiale medier til å rekruttere ungdom til å komme på klubben. I 2022 brukte ungdom i alderen 16-24 år i gjennomsnitt 6,8 timer på internett hver dag [2]. Barn og ungdom i alderen 9-15 år brukte i gjennomsnitt 4,2 timer per dag. Majoriteten av disse timene bruker ungdom på sosiale medier. Sosiale medier er blitt en veldig viktig kanal for å nå ut til ungdom. Det er her de tilbringer store deler av fritiden sin, men de eksponeres også for enorme mengder med informasjon på sosiale medier og det er vanskelig for aktører å skille seg ut i mengden av alt innholdet. Derfor er samarbeid med skole fortsatt viktig. For å virkelig nå ut og treffe de unge med sitt budskap, er det viktig å være til stede der ungdommen også bruker mye tid og faktisk er mottakelig for informasjon – nemlig på skolen. Nesten 8 av 10 oppgir samarbeid med skole som deres rekrutteringskanal. Arrangementer, plakater og flyers er også høyt på listen over foretrukne kanaler for rekruttering til fritidsklubbene.

n= 275

Hvordan rekrutterer dere ungdom til å komme på klubben?

34% oppgir at det er færre som bruker klubben i dag enn det var før pandemien. 28 % oppgir at det er flere som bruker klubben i dag enn før pandemien mens 29 % mener det er uendret. Dette underbygger funnene fra Ungdata 2022 som viser til at deltakelse på fritidsklubb er tilbake på nivået det var før pandemien.

[2] Norsk mediebarometer, SSB, 2022

KAPITTEL 6

INNHold OG AKTIVITET

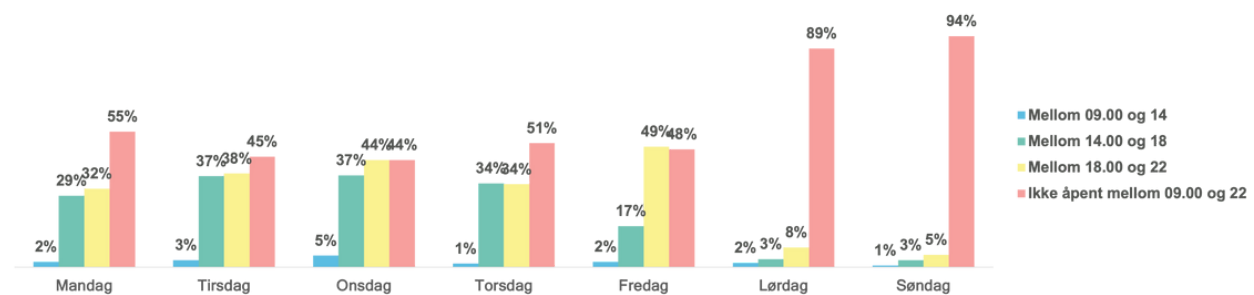
Fritidsklubber har en rekke ulike aktiviteter og fokusområder, og klubbenes aktivitetsnivå påvirkes av ulike forhold: Hvilke muligheter gir lokalene? Hvilken kompetanse har de ansatte og hva interesserer ungdommene seg for? Disse faktorene utgjør i stor grad kjernen i tilbudet. I dette kapittelet skal vi se nærmere på hva klubbene tilbyr av innhold og aktiviteter for deltakerne.

Åpningstider og tilbud

Klubbenes åpningstider- og dager varierer stort, men flertallet har åpent en eller flere dager i uken i tidsrommet 14:00-22:00. Et fåtall klubber har også åpent i helgene. Det er høyest andel klubber i Oslo som har åpent i helgene.

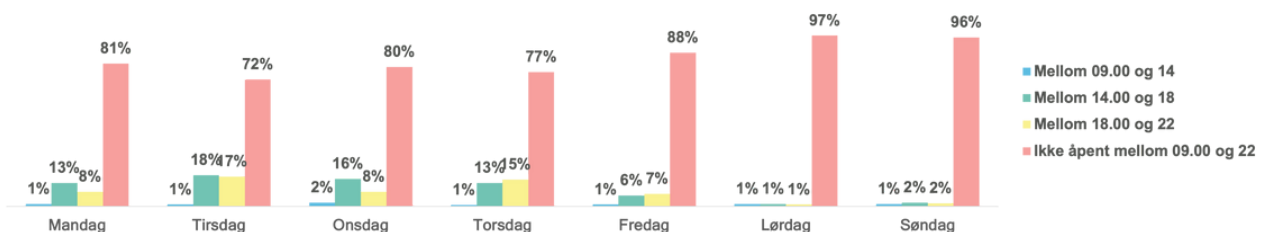
n= 275

I hvilket tidsrom har klubben åpent for ungdom?

n= 275

I hvilket tidsrom har klubben åpent for junior (9–12 år)?

Årets undersøkelse viser at det er stadig færre klubber som har egne gutte- og jentegrupper. Den målrettede gruppevirksomheten i norske fritidsklubber er på ingen måte like utstrakt som tidligere. I undersøkelsen fra 2020 var det 24% som oppga at de hadde jentegrupper mot 15% i 2023 og 16% hadde guttegrupper mot 8% i 2023. Jente- og guttegrupper var i en lengre periode en trend på feltet, men denne ser ut å avta i stadig større grad. 8% har egne tilbud for ungdom med fysiske funksjonsnedsettelse og 5% for skeive ungdommer.

Ungdoms fritidsinteresser

Det de aller fleste unge, gutter som jenter, liker best å fylle fritiden sin med, er film, serier og musikk. Det viser tall fra Opinions UNG2023-studie. Gaming har økt jevnt siste årene og er nå på en tredjeplass over favoritt hobbyene til de unge. Gaming var en interesse som virkelig fikk fotfeste under pandemien. For mange var det den eneste måten de fikk vært sosiale på, og det reddet mange fra en ganske ensom pandemiverdag. En skulle kanskje tro den økte interessen for gaming kun var et resultat av sosial nedstengning og restriksjoner, men slik er det ikke. Gaming er fremdeles skyhøyt på listen over de unges favoritt hobbyer. 4 av 10 oppgir gaming som deres fritidsinteresse. Gaming er aller størst blant guttene, men vi ser en tydelig økning blant jentene også. I samtaler Opinion har hatt med unge forteller de at de opplever utrolig mye mestring gjennom gamingen. Det er historiefortelling, logikk og samarbeid som fremmer mange positive assosiasjoner. Det er også sosialt og noe som sjeldent gjøres alene, men sammen over nettet.

Mange interesserer seg også for matlaging og baking, spesielt blant jentene. Matlaging og baking var heller ikke bare en pandemiaktivitet. Litt over en tredjedel av norsk ungdom har matlaging og baking som interesse, og mer enn 7 av 10 har lyst til å bli flinkere til å lage mat.

7 av 10

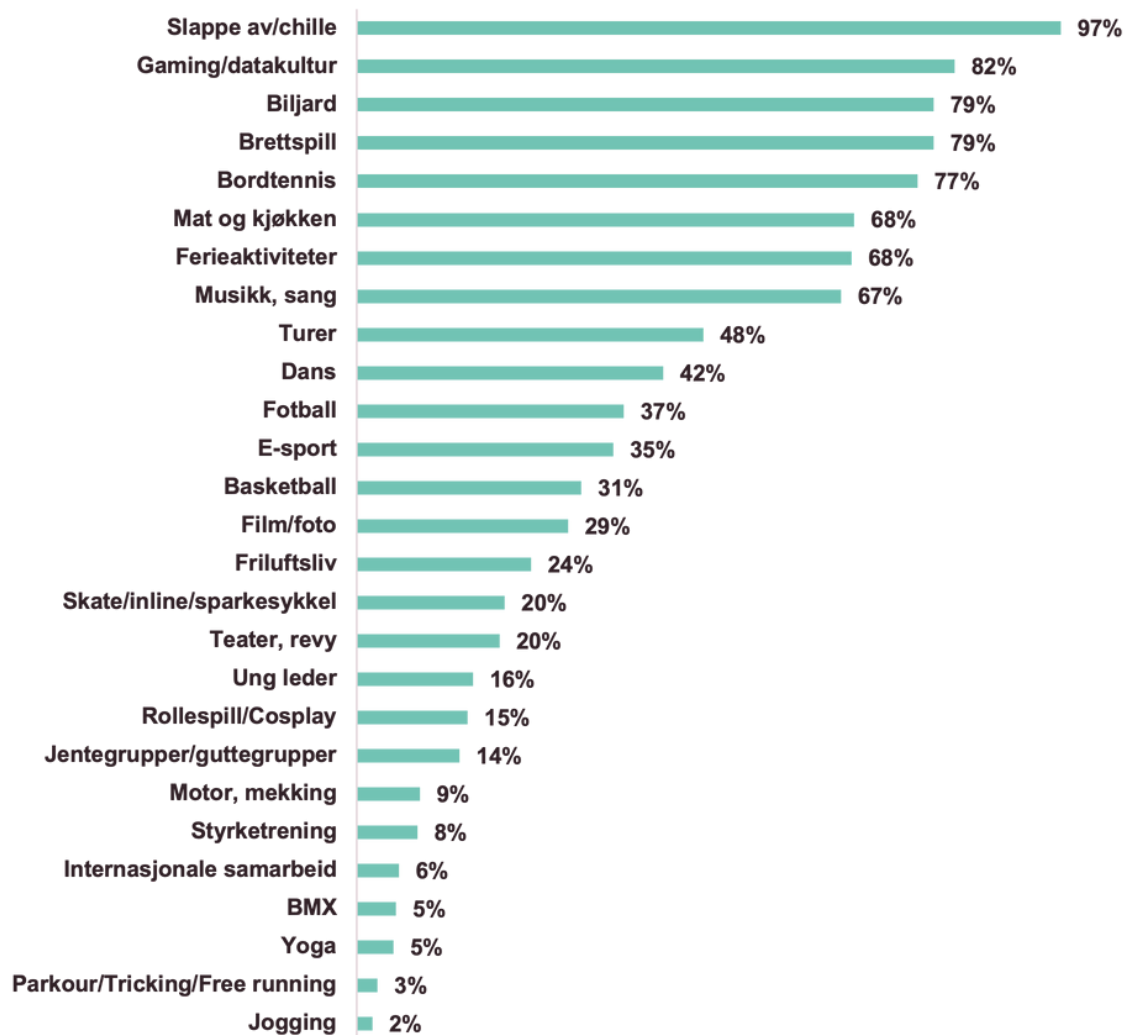
klubber tilbyr mat og kjøkken som en del av sitt tilbud

De unges interesser gjenspeiler seg i hvilke aktiviteter som tilbys på klubb. Nesten alle klubber tilbyr avslapping og chilling. For mange ungdom er klubben et fristed hvor de kan slappe av, og få en pause fra stresset og presset de kjenner på fra andre arenaer. Gaming og datakultur har økt signifikant siste årene og mer enn 8 av 10 klubber tilbyr dette i 2023. Mer enn 1 av 3 tilbyr e-sport. Spill og aktiviteter som biljard, brettspill og bordtennis er også en vesentlig del av klubbene. Nesten 7 av 10 tilbyr også mat og kjøkken som en del av sitt tilbud.

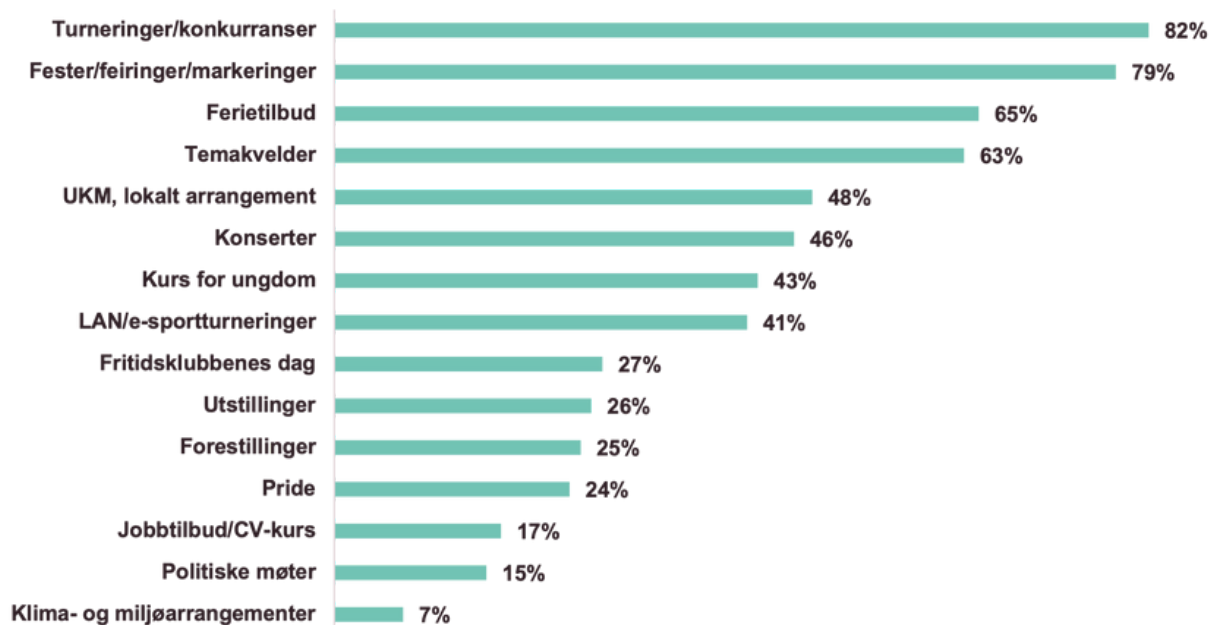
Sosiale medier er med på å forsterke de unges interesser – og spesielt innenfor kunst og kultur. De siste årene har vi sett at for mange unge er sosiale medier inngangen til kulturverden. Emneknaggen og trenden #Booktok på TikTok er et eksempel på dette. Her deler de unge anmeldelser, anbefalinger og nye oppdagelser. Det fungerer nesten som en digital bokklubb. Trenden bidrar til at unge oppdager nye bøker og finner likesinnede som deler interessene deres. Algoritmene på plattformen hjelper med å holde dem oppdatert på bøker innenfor favorittsjangeren deres. Per august 2023 har emneknaggen #BookTok mer enn 165 milliarder visninger på TikTok.

1 av 5 klubber ønsker å kunne tilby Ung leder og internasjonale samarbeid, men kapasiteten, kompetansen og ressursene i klubben strekker ikke til.

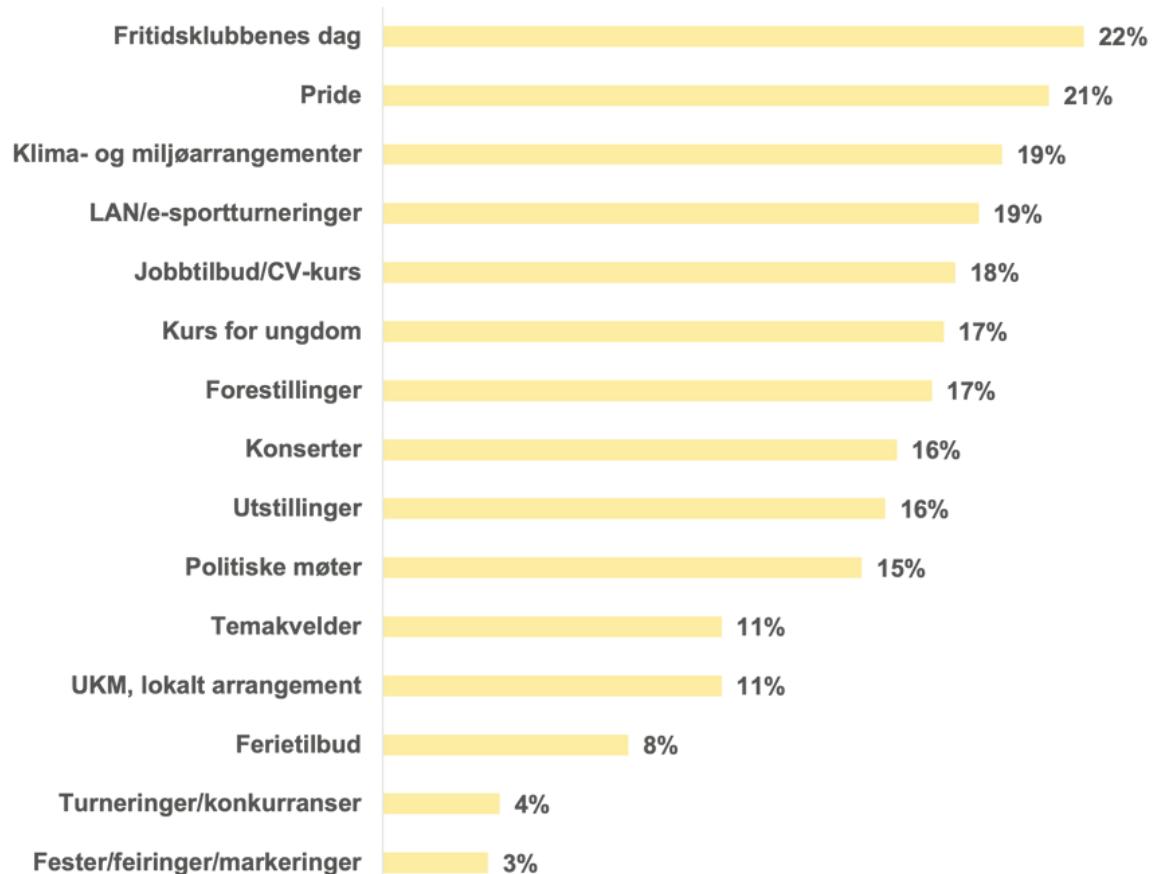
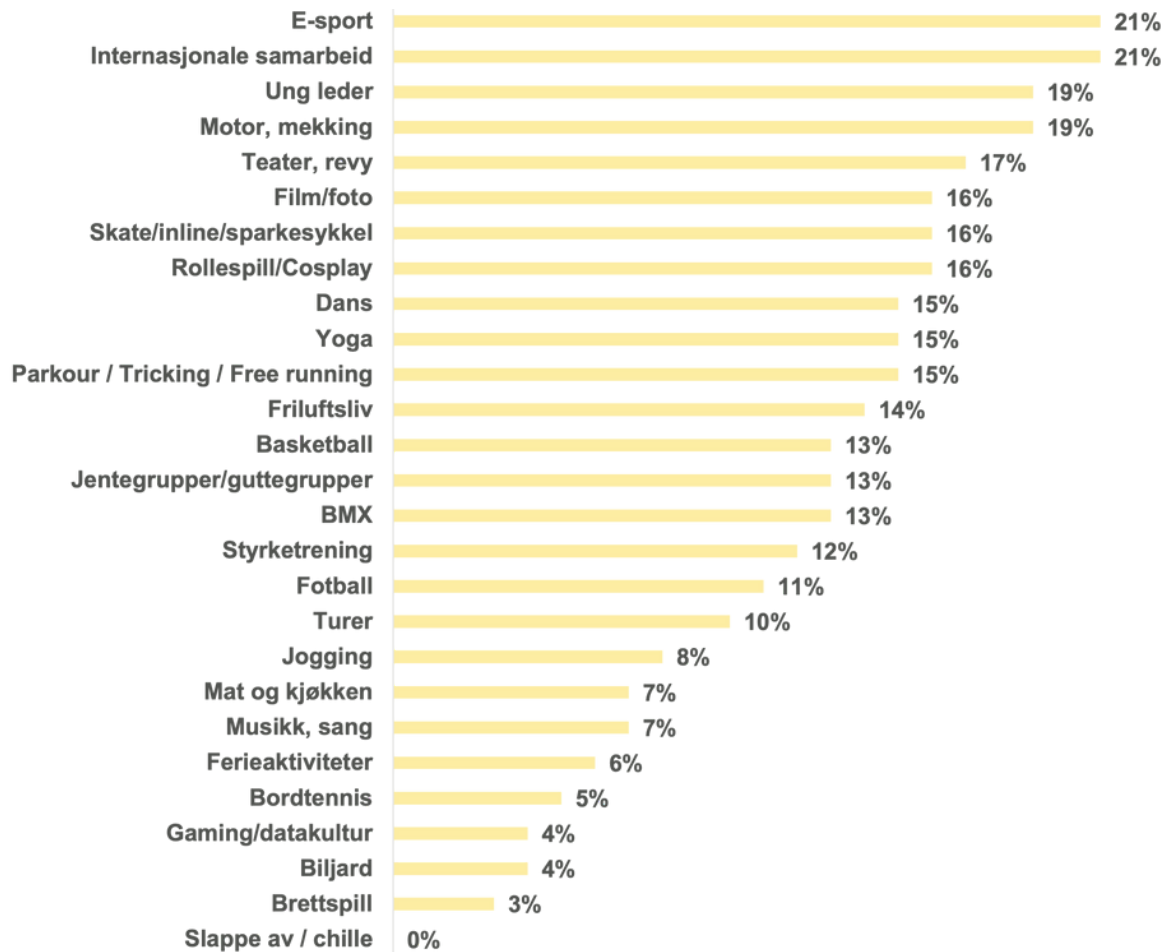
Oversikt over hvilke aktiviteter og arrangementer som tilbys på klubb i 2023

Når det gjelder arrangementer, er det turneringer, konkurranser, fester, feiringer og markeringer det som arrangeres mest på klubb i løpet av et år. Nesten 2 av 3 har også ferietilbud og temakvelder for sine deltakere. Nærmere 1 av 4 arrangerer pride-feiring på klubb. 1 av 5 ønsker å arrangere Fritidsklubbens dag og Pride, men grunnet begrensede ressurser får de det ikke til.

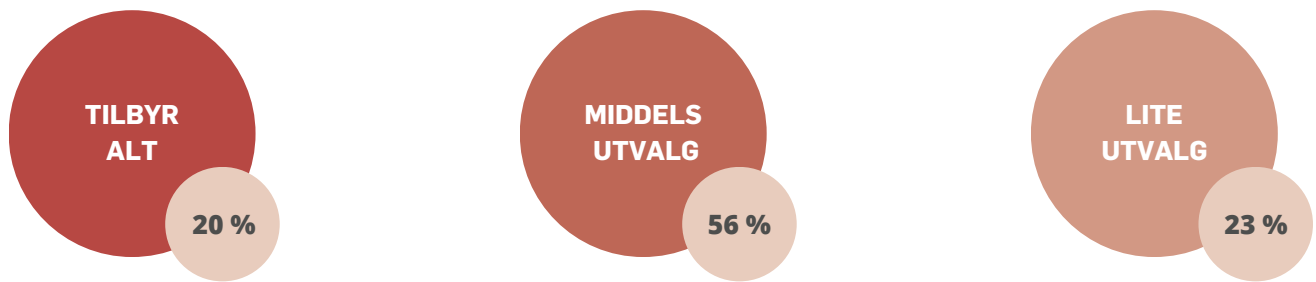

Oversikt over hvilke aktiviteter og arrangementer klubbene ønsker å kunne tilby i 2023

Ulikheter på tvers av klubber

Ved å kjøre en latent class analyse på hvilke aktiviteter som tilbys på klubbene kommer vi ut med tre segmenter som er gjensidig utelukkende:

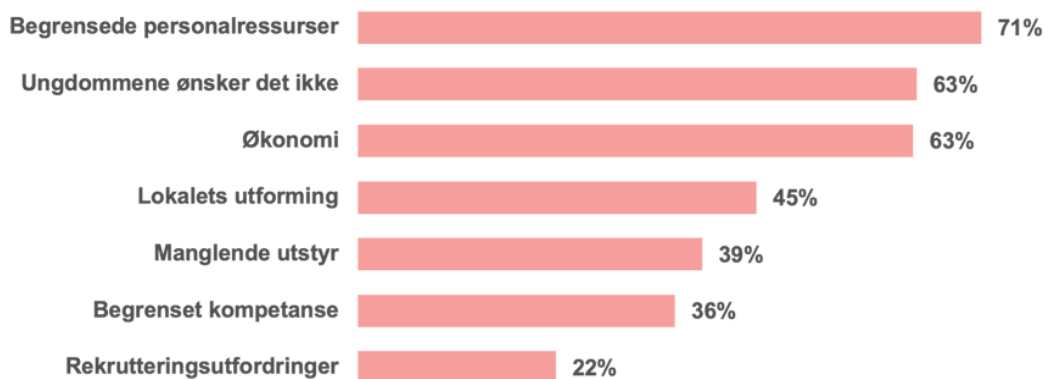
1 av 5 klubber tilbyr alle aktivitetene. Klubbene som tilbyr alt, er i større grad enn de andre segmentene lokalisert i Oslo og har høyere andel innvandrere i deltakergruppa. **«Tilbyr alt» og «middels utvalg» har i større grad ressurser som gjør det mulig å tilpasse seg nye behov og utfordringer i ungdomsmiljøene.** De er i større grad en del av kommunenes planverk og samarbeider i større grad om strategiske planer. Ungdommene er også mer involvert i planene som foreligger.

«Tilbyr alt» inviterer oftere politikere til arrangementer til klubben og de har en tydelig kulturfaglig profil med større grad av oppsøkende ungdomsarbeid. Klubbene som tilbyr alt, er oftere lokalisert i kulturhus. Ungdommene her har også vært mer involvert i utformingen av lokalene og de disponerer flere typer rom. Mindre klubber har i mindre grad mulighet til å tilby ungdom det de ønsker seg og trenger.

Den viktigste årsaken til at klubbene ikke driver med gitte aktiviteter og arrangementer, er begrensede personalressurser. 6 av 10 oppgir også at ungdommene ikke ønsker det selv. **For mer enn 6 av 10 klubber er økonomiske begrensninger den viktigste årsaken til at de ikke driver med gitte aktiviteter og arrangementer.**

n= 275

Hva er den/de viktigste årsaken(e) til at dere ikke driver med gitte aktiviteter og arrangementer?

KAPITTEL 7

DEMOKRATI OG MEDVIRKNING

Medvirkning som metodikk

Alle barn og unge har en rett til å bli hørt etter Barnekonvensjonen (art. 12), og til å ha innflytelse over fritidsaktivitetene de deltar på etter Fritidserklæringen. Fritidsklubber kjennetegnes av at ungdommer selv utvikler og skaper aktivitet med veiledning fra klubbansatte. Når man jobber som ungdomsarbeider tar man fritiden til ungdom på alvor og skaper rom for at ungdom kan ta ansvar, få utfordringer og erfare mestring. På en ungdomsklubb vil ungdom oppleve mestring uten press fra de organiserte aktivitetenes fastsatte ramme. En godt drevet fritidsklubb, med medvirkning som metode, lar ungdommene gå foran, men veileder der de etterspør råd og tilbakemelding.

Medvirkning som metode i fritidsklubb bygger på tre grunnelementer: relasjon, ressurs og relevans.

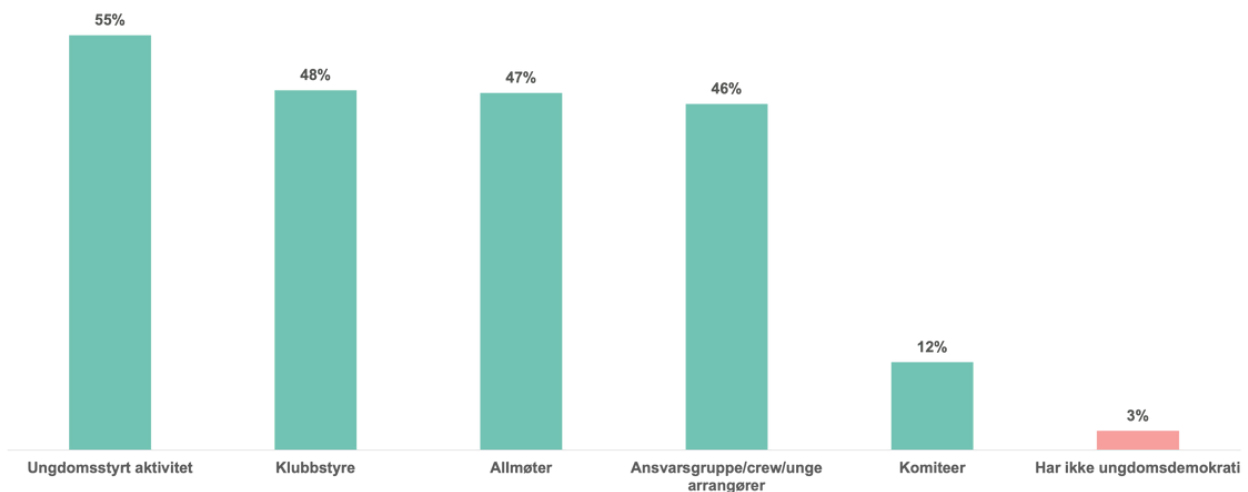
Potensialet i medvirkningsgraden på klubben ligger i de ansattes evne til å skape relasjon til ungdommene, og mellom ungdommene samt tilrettelegge for et inkluderende og trygt miljø. Relevans handler om hvordan klubbansatte, ved hjelp av medvirkning, kan skape relevante og attraktive tilbud. Ressurs handler om hvordan ungdomsarbeideren bruker medvirkning for å jobbe med myndiggjøring av ungdommene. Ungdomsarbeiderne ser på ungdommene som ressurser med et potensiale, og gir dem kompetanse og innflytelse til å medvirke og samskape for å utnytte dette. I hvor stor grad ungdommene bidrar som en ressurs inn i klubben handler i hovedsak om hvordan man som ungdomsarbeider lar dem slippe til.

Medvirkning i praksis

Det er stor variasjon i hvordan klubbene bruker medvirkning som metodikk i praksis. På spørsmål om hva slags ungdomsdemokrati klubbene har svarer mer enn halvparten at de har ungdomsstyrte aktiviteter. Nærmere halvparten har klubbstyre, allmøter og ansvarsgrupper. 3% har ikke ungdomsdemokrati.

n= 275

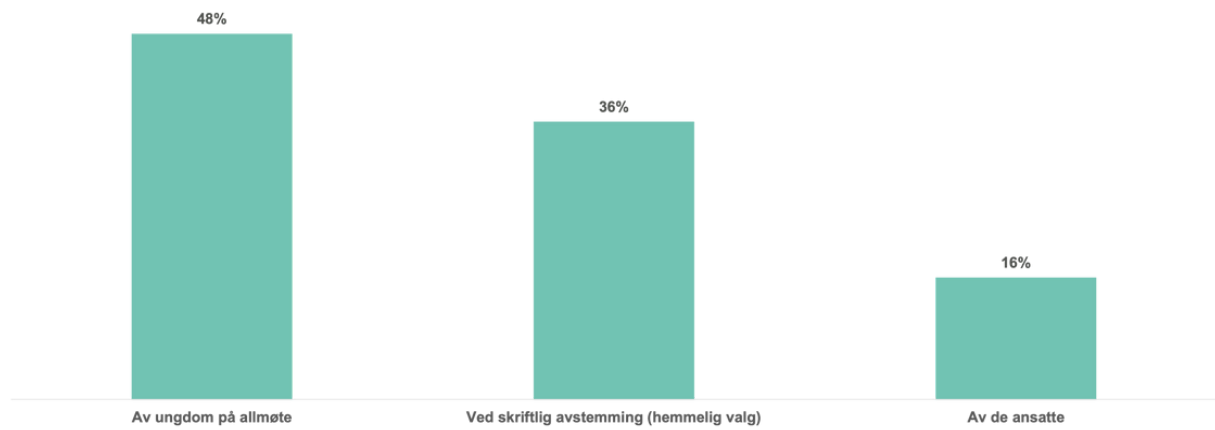
Hva slags ungdomsdemokrati har dere?

Nesten halvparten av klubbene oppgir at ungdommene velges til klubbstyre av ungdom på allmøte. Mer enn 1 av 3 har også skriftlig avstemning (hemmelig valg) mens 16% av klubbene lar de ansatte velge og plukke ut ungdommer til klubbstyret. 1 av 3 oppgir at de har utfordringer med ungdomsdemokrati i klubben deres. Utfordringene handler i stor grad om at ungdommene ikke kjenner til muligheten og heller ikke vet hva et ungdomsdemokrati innebærer. Det ligger et stort potensial blant flere klubber i å informere og opplyse ungdommene om mulighetene for ungdomsdemokrati.

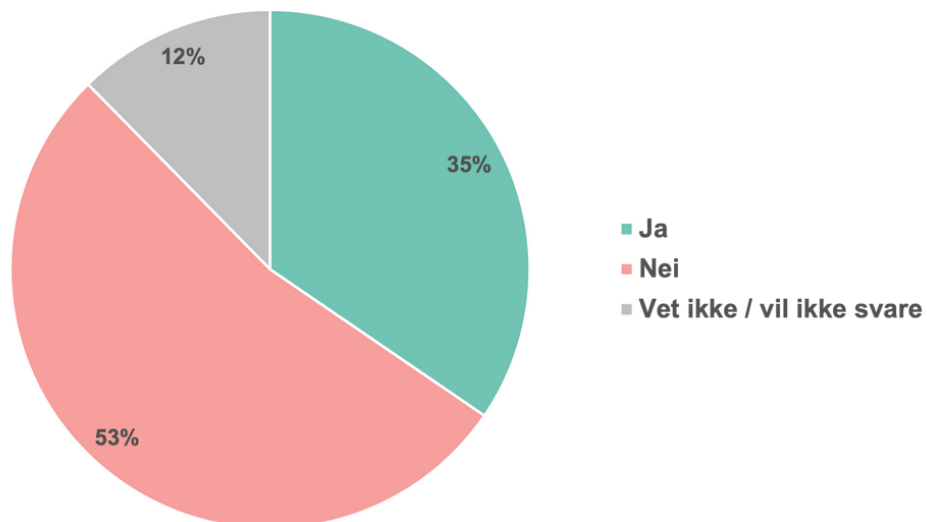
n= 275

Hvordan velges ungdommene til klubbstyret?

n= 275

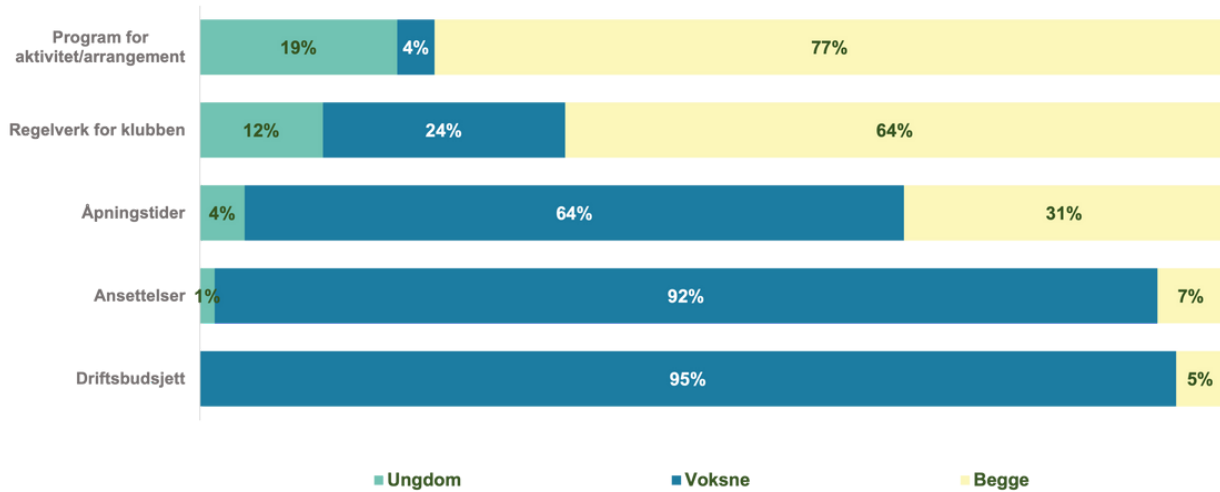
Har dere noen utfordringer med ungdomsdemokrati i klubben deres?

Ungdommen har størst påvirkning på program for aktiviteter og arrangement, regelverk for klubben og åpningstider. Kun et fåtall klubber gir ungdom mulighet til å bestemme ansettelses og driftsbudsjett.

n= 275

Hvem er med å bestemme i følgende saker?

7 av 10 ansatte opplever egen kompetanse på medvirking som god. Ungdom og Fritid arbeider for å heve kompetansen på medvirking blant ansatte på fritidsklubb. Derfor tilbyr organisasjonen fysiske og digitale kurs i ungdomsledelse (RRR-metodikk), og arbeider for at det skal etableres en formell utdanning i fritidspedagogisk ungdomsledelse, der medvirking står sentralt. I neste kapittel kan du lese mer om variasjonen i kompetansefokus på ulike klubber, og om hvordan dette påvirker tilbudet.

n= 275

Hvor god eller dårlig opplever de ansatte sin egen kompetanse på medvirking?

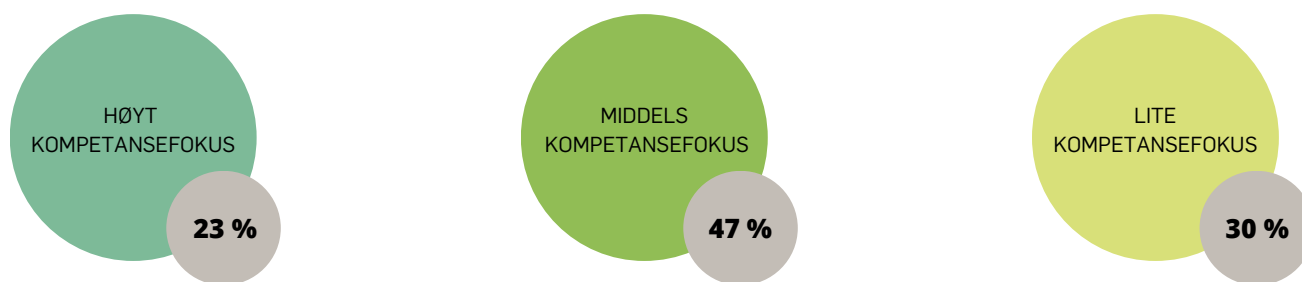

KAPITTEL 8

PERSONALET

Kompetente fritidsklubbansatte er en forutsetning for god kvalitet i fritidsklubben. Klubbansatte har en mangfoldig bakgrunn. Det finnes akademikere, fagarbeidere, lærlinger og praktikere. Felles for dem er at de trives med å jobbe med ungdom, at de ofte setter klubbens interesser og behov foran sine egne og er en lite krevende ansattgruppe. De siste 8 årene har det vært en markant økning i antall årsverk på klubb. Det viser tall fra SSB.

Tidligere undersøkelser har vist at fritidsklubbansatte ofte har små stillingsprosent og jobber kvelder og helger (Klubbundersøkelsen 2020). Ofte blir de litt «usynlige» i kommunal sammenheng, siden de kan ha andre arbeidsforhold som ikke tillater at de kan delta på aktiviteter som skjer på dagtid. Slike ansettelsesforhold fører ofte til mer ustabile ansettelsesforhold og høy utskiftning. Dette kan påvirke driften av fritidsklubben. I årets klubbundersøkelse har vi gjennomført en latent class analyse på spørsmål om utdanning og kompetansehevede tiltak blant klubbens personalet. Resultatet av denne analysen er tre segmenter som er gjensidig utelukkende:

Segmentet med høyt kompetansecfokus har i snitt 7,6 ansatte mens de to andre segmentene har 3,6 og 2,6 ansatte i snitt. «Høyt kompetansecfokus» har ansatte med bred kompetansecbakgrunn og en høy andel med høyere utdanning. De deltar oftere på kurs, fagdager og seminarer. Segmentet med lite kompetansecfokus har ikke deltatt på noen av overnevnte arrangementer. Høyt- og middels kompetansecfokus får godkjent høyere utdanning ved lønnsfastsettelse. Klubbene med høyt kompetansecfokus har i større grad personale som har vært ansatt i 11 år eller lenger. De opplever også i større grad enn de med lite kompetansecfokus, at ansatte får tilstrekkelig opplæring av leder. De bruker flere metodiske verktøy: Ung til ung, medvirkningsstigen, relasjons relevans-ressurs og digitalt ungdomsarbeid. Klubbene med høyt kompetansecfokus tilbyr i større grad aktiviteter som rollespill, ferieaktiviteter, turer, jente- og guttegrupper, musikk og sang, og foto og film. De har også en høyere andel innvandrere blant ungdommene på klubben.

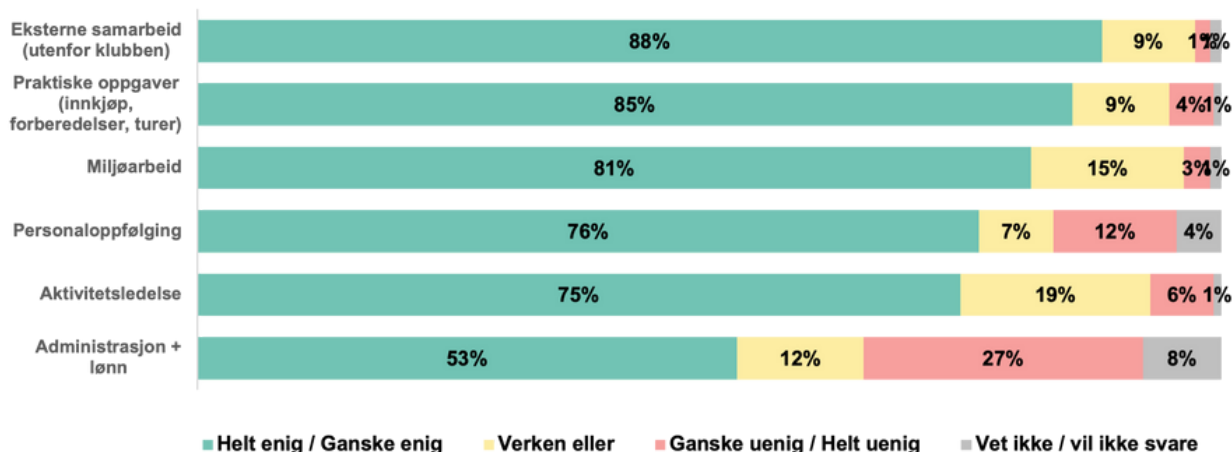
1 av 5 klubber har fire lønnede årsverk eller flere. Nærmere 4 av 10 har kun ett lønnede årsverk i sin klubb. Antall ansatte i klubb varierer fra én til fire eller flere. 1 av 10 oppgir å ikke ha noen ansatte. De klubbene drives av frivillige. Det er en størst andel klubbansatte med prosentstillinger mellom 10-60 %. Nærmere 1 av 3 klubber har én ansatt i 100 % stilling mens 1 av 10 klubber har 2 ansatte eller flere i 100 % stilling.

6 av 10 oppgir at de ønsker at deres ansatte skal få større prosentstillinger, men lite midler og stor andel av midlertidige stillinger gjør dette utfordrende.

9 av 10 daglige ledere i klubb har fast ansettelse. 5% har engasjementstilling mens 3 % har vikariat. Flertallet er enige i at klubbleders ansvar er eksterne samarbeid, praktiske oppgaver som innkjøp, forberedelser og turer samt miljøarbeid, personaloppfølging og aktivitetsledelse. Mer enn 1 av 4 er uenige i at administrasjon og lønn er klubbleders ansvar. Enkelte mener at det er fritidsleder i kommunen som skal ha ansvaret for administrasjon og lønn, men dette avhenger litt av hvor stor klubben er.

n= 275

Hvor enig eller uenig er du i at følgende oppgaver er klubbleders ansvar?

Nærmere halvparten av klubbene oppgir at gjennomsnittsalder på deres ansatte er 31-40 år. 1 av 5 har også ansatte i alderen 25-30 år og en like stor andel i alderen 41-50 år.

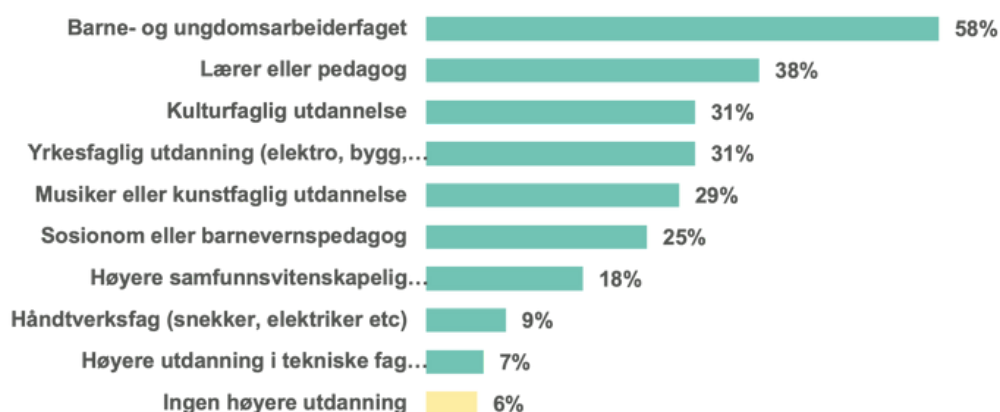
Utdanning, opplæring og kompetanse

Det finnes ingen offentlige krav til utdanning for å kunne jobbe på fritidsklubb i dag, utover det kommunen selv krever. I 2019 startet Ungdom og Fritid opp et videreutdanningsløp i fritidspedagogikk sammen med Universitetet i Sørøst-Norge (USN). Dette er en videreutdanning som gir 15 studiepoeng. Studiet har hatt 60 søkere til hver gjennomføring og 20 studieplasser. Så langt er det 40 studenter med utdanning i fritidspedagogikk i Norge.

Nærmere 6 av 10 ansatte i klubb har utdanning i barne- og ungdomsarbeiderfaget. Nærmere 4 av 10 er utdannede lærere eller pedagoger mens 1 av 3 har kulturfaglig utdanning. Kun 6% oppgir at deres ansatte har ingen høyere utdanning. Her kan vi anta at mange oppfatter barne- og ungdomsarbeiderfaget som høyere utdanning.

n= 275

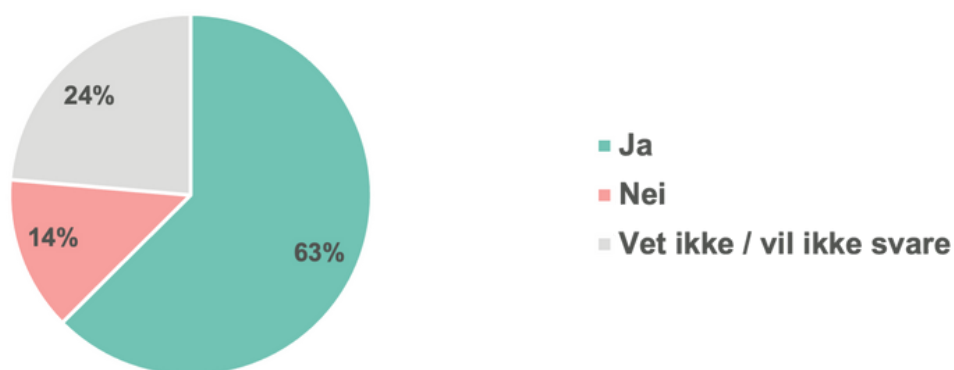
Hva slags utdanning har de ansatte?

Mer enn 6 av 10 oppgir at deres ansatte får godkjent høyere utdanning ved lønnsfastsettelse. Det er et fagpolitisk mål at man skal få betalt for utdanning. 14% oppgir at de ansatte ikke får godkjent høyere utdanning ved lønnsfastsettelse. Dette er en nedgang fra forrige Klubbundersøkelse i 2020 hvor andelen var 20%. 1 av 5 er usikre på om de ansatte får godkjent høyere utdanning ved lønnsfastsettelse.

n= 275

Får de ansatte godkjent høyere utdanning ved lønnsfastsettelse?

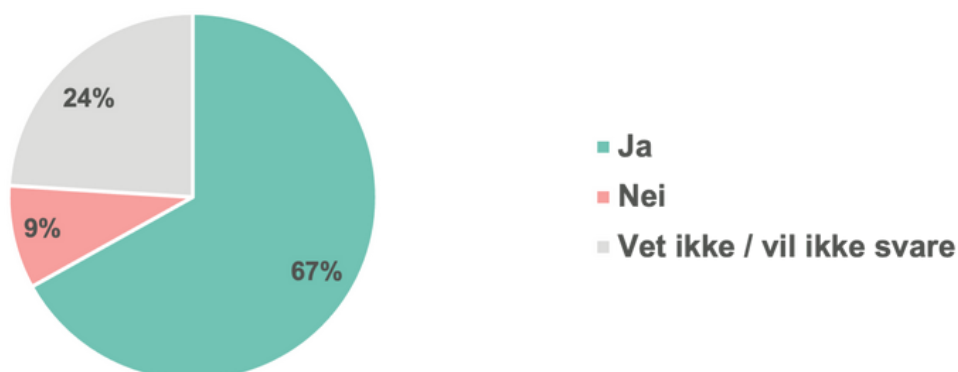

Mer enn halvparten av klubbene oppgir at en eller flere av deres ansatte har vært i klubben mer enn 10 år. Dette tyder på at en stor andel ansatte i klubb er lojale arbeidstakere som trives godt i sine stillinger på klubb.

Arbeidsmiljøloven er tydelig på at de ansatte skal gis opplæring i jobben de er satt til å gjøre. 2 av 3 klubber opplever at de ansatte får tilstrekkelig opplæring av leder eller stedfortreder i jobben sin. For Ungdom og Fritid er det viktig at alle ansatte får slik opplæring. Det er også viktig at ungdomsarbeidere får tilgang til kompetanseheving og at det settes av tid hos de ansatte til å delta på kurs og konferanser. 1 av 4 klubber har ikke gjennomført kompetansehevende tiltak siste 12 måneder. Halvparten har deltatt på fagdager eller deltatt på kurs og 4 av 10 har deltatt på seminarer.

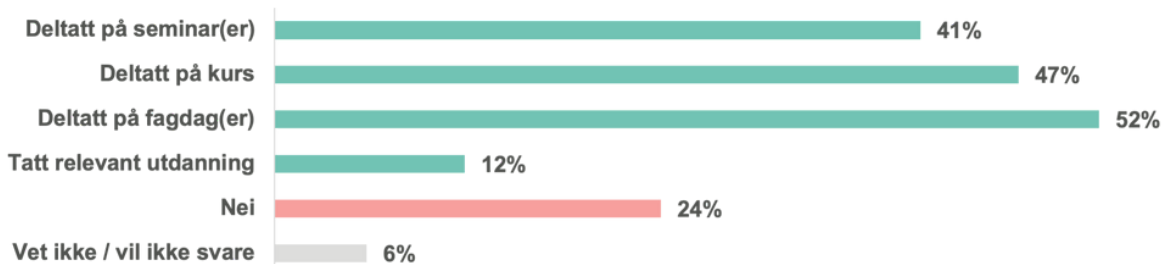
n= 275

Får de ansatte tilstrekkelig opplæring av leder eller stedfortreder i jobben sin?

n= 275

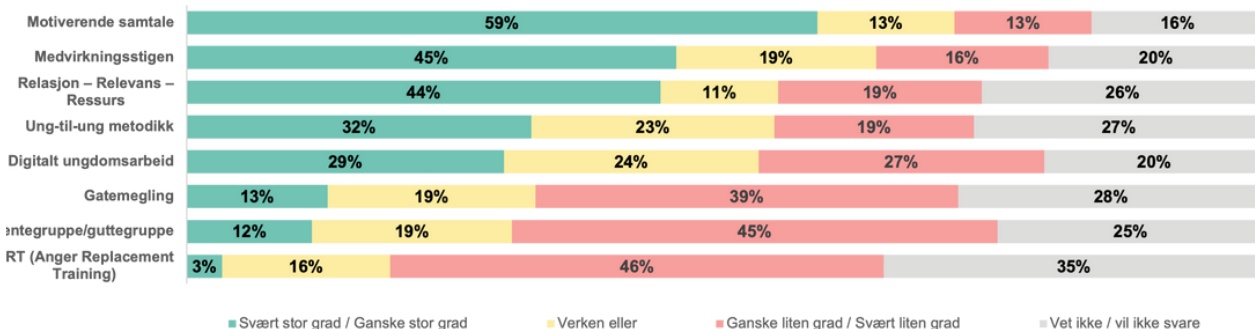
Har deres ansatte gjennomført kompetansehevende tiltak siste 12 måneder?

Motiverende samtale, medvirkningsstigen og relasjon-relevans-ressurs er de metodiske verkøytene som blir brukt i størst grad i klubbene. 1 av 3 bruker også ung-til-ung metodikk mens nærmere 3 av 10 bruker digitalt ungdomsarbeid.

n= 275

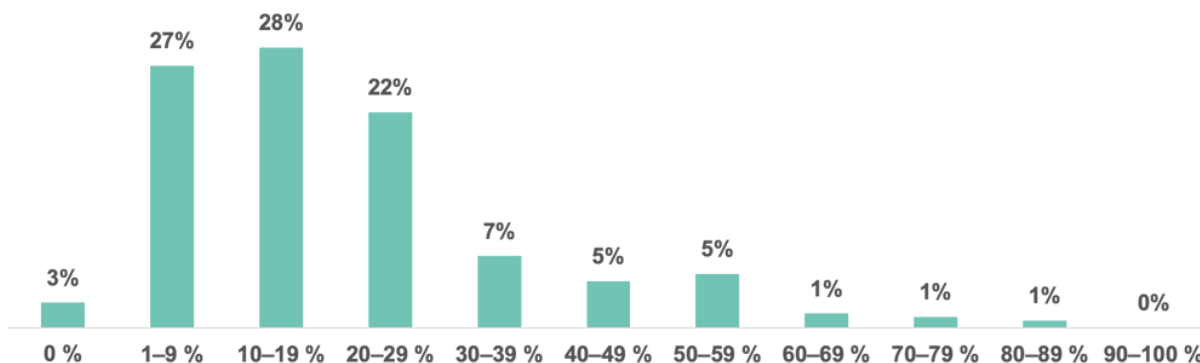
I hvilken grad brukes følgende metodiske verktøy av deres ansatte i sitt arbeid på klubben?

Halvparten oppgir å bruke et sted mellom 10-30% av arbeidstiden sin på planlegging, evaluering, oppfølging, søknadsskriving og lignende.

n= 275

Hvor mye tid i prosent anslår du at personalet i gjennomsnitt bruker av sin arbeidstid på planlegging, evaluering, oppfølging, søknadsskriving o.l. versus på besøk/vanlig åpningstid?

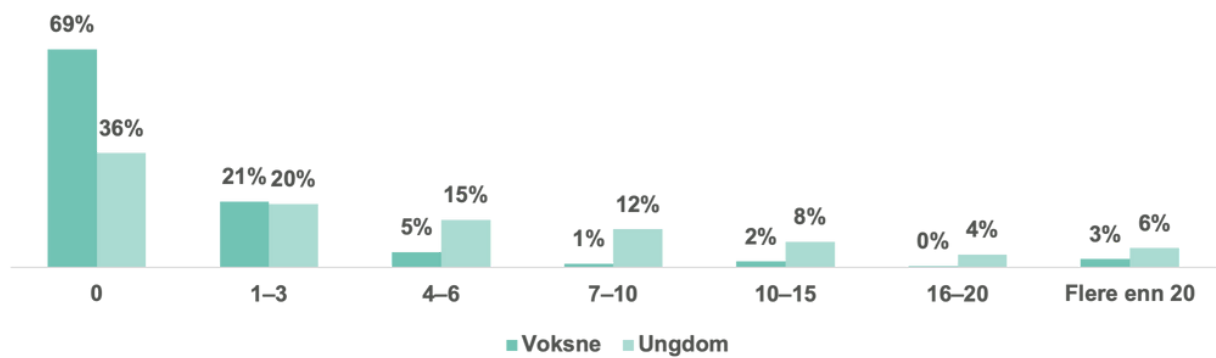
Frivillighetens rolle i klubb

Frivilligheten i klubb er preget av ungdomsfrivillighet. 2 av 3 klubber har frivillige ungdommer på klubben. De innehar roller som arrangører, aktivitetsledere og lager mat og er kjøkkenansvarlige.

Kun 31% klubber oppgir å ha voksne frivillige. De voksne frivillige innehar de samme rollene som frivillige ungdom. Det er lav andel som bidrar med leksehjelp og administrasjon/økonomi.

= 275

Hvor mange frivillige voksne/ungdommer har dere på klubben?

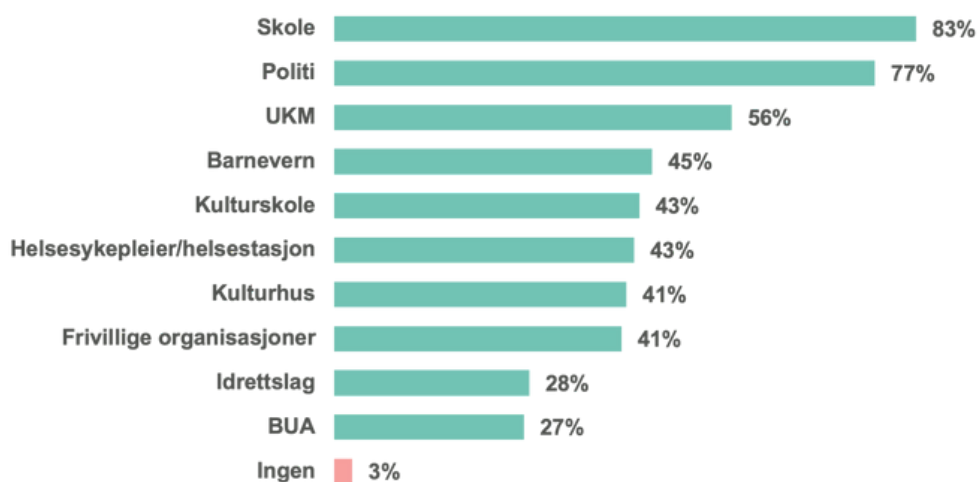
KAPITTEL 9

SAMARBEID

Fritidsklubbene befinner seg som regel i et lokalmiljø. For å skape et godt tilbud for barn og unge i nærmiljøene bør man utvikle et godt samarbeid med andre tjenester, instanser og grupper. Samarbeid er også viktig for å markedsføre og gjøre klubben kjent for flere. 8 av 10 klubber samarbeider med politi og skole regelmessig. Mange samarbeider også regelmessig med UKM, barnevern, kulturskole og helsestasjonen. Det er kun 3% som oppgir at de ikke samarbeider med noen.

n= 275

Hvilke av følgende aktører samarbeider klubben med regelmessig?

Andelen klubber som er knyttet til et SLT- eller SaLTo-nettverk er tilbake på nivået det var på i 2008. Nærmere 2 av 3 klubber er med i slikt nettverk. Det er en økning på 10 prosentpoeng fra Klubbundersøkelsen i 2020. 15% oppgir at de har et slikt nettverk i deres kommune, men at de ikke er med. Det er en lavere andel klubber enn foregående år som oppgir at de ikke har et slikt nettverk i sin kommune.

n= 275

Er dere knyttet til et SLT- eller SaLTo-nettverk, eller liknende samordningstiltak for lokale rus- og kriminalitetsforebyggende tiltak for barn og unge?

Tidligere har fritidsklubbansatte meldt om krevende samarbeidsrelasjoner hvor man opplever å være den eneste initiativtaker til samarbeid. Dette ser ut til å være i endring i positiv forstand. 7 av 10 klubber opplever nå at andre kommunale tjenester tar kontakt for samarbeid. Det ser ut til at samarbeidsrelasjonene i oppvekstfeltet med årene har blitt bedre og at stadig flere jobber for å bygge gode tverrfaglige lag for barn og unge. Nærmere 9 av 10 opplever å bli involvert i samarbeid når de tar kontakt med andre kommunale tjenester. Kun 5% svarer nei.

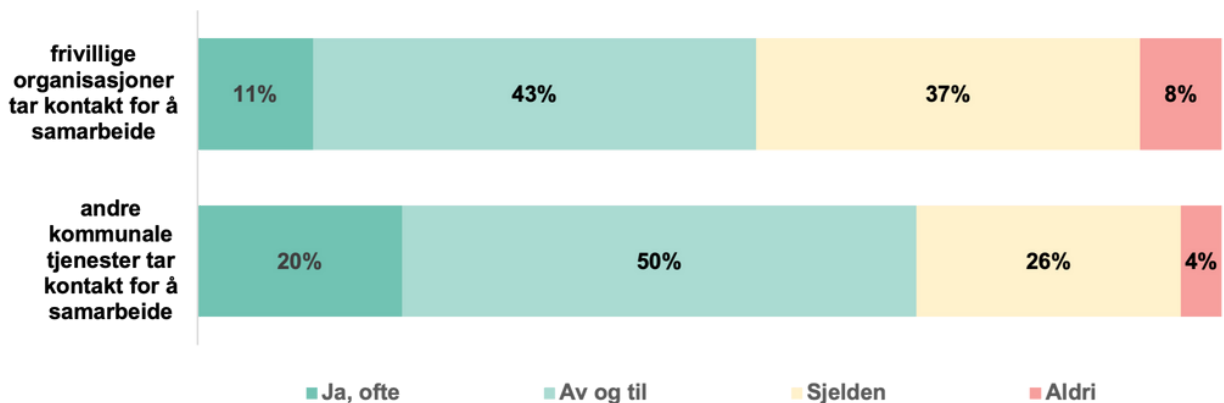

“Vi er veldig opptatt av samhandling og arbeider tett sammen med alle overstående. Klubben tok selv initiativ til opprettelse av tverrfaglig dialoggruppe, med alle overstående aktører, for å lage en felles plan for forebyggingsarbeid. Arbeider også tett med skole og barnevern i konkrete saker med barn som har utfordringer og tøff skolehverdag”

Det er færre som opplever at frivilligheten tar kontakt for å samarbeide. Et tettere samarbeid mellom fritidsklubb og frivillighet kan være et verdifullt steg for mer aktivitet for barn og unge. Frivilligheten kan sitte på en spisskompetanse innenfor ulike aktiviteter, og klubbene kan fungere som katalysatorer inn i annen fritidsaktivitet.

n= 275

Opplever dere at ...

KAPITTEL 10

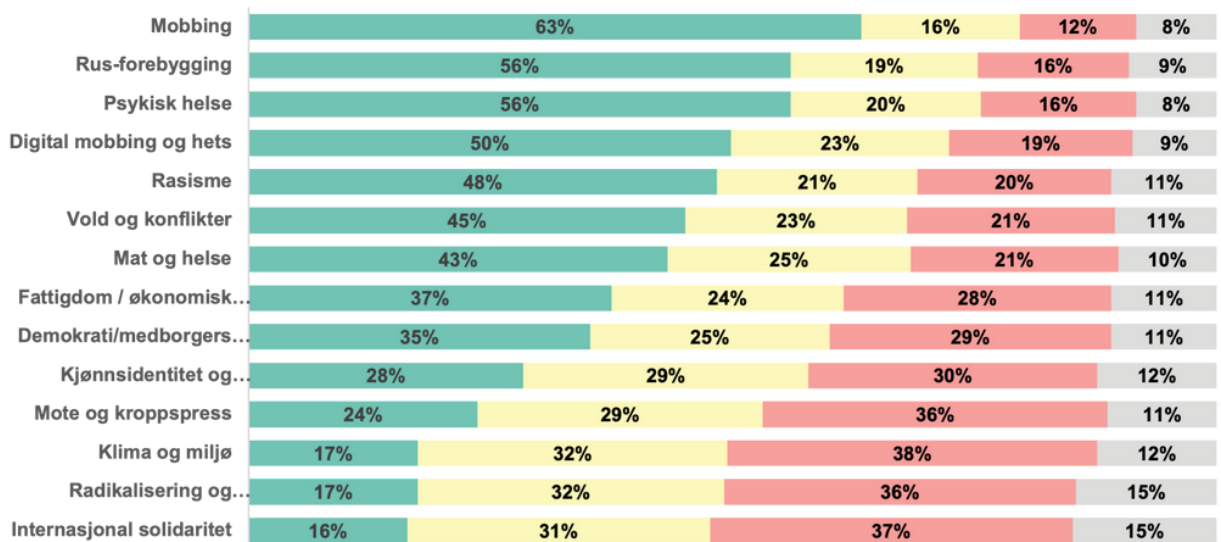
HOLDNINGS- SKAPENDE ARBEID

Opinions målgruppestudie UNG2023 har målt unges engasjement over flere år. De to siste årene har mental helse vært de unges viktigste hjertesak. 44% oppgir å engasjere seg for dette – uavhengig av alder, kjønn og hvor du bor i landet. Miljøvern og klima har også lenge vært på topplisten over de unges viktigste saker, men engasjementet knyttet til denne saken har avtatt noe siste par årene. Årsakene til det er sammensatt, men flere år med pandemi, krig i Europa og usikre tider virker plausibelt at spiller inn. Ungdom forteller også at de kjenner på en form for resignasjon når det gjelder klima og miljø. I flere år har de stått i front for klimaat gjennom demonstrasjoner, skolestreiker og boikott. De har prøvd å mobilisere og engasjere seg uten å se de store endringene og nå sitter flere igjen med en følelse av apati og avmakt. De opplever ikke lenger at tiltakene de selv gjør kan endre verden alene. Miljøhensyn og bærekraft har blitt en hygienefaktor for mange unge.

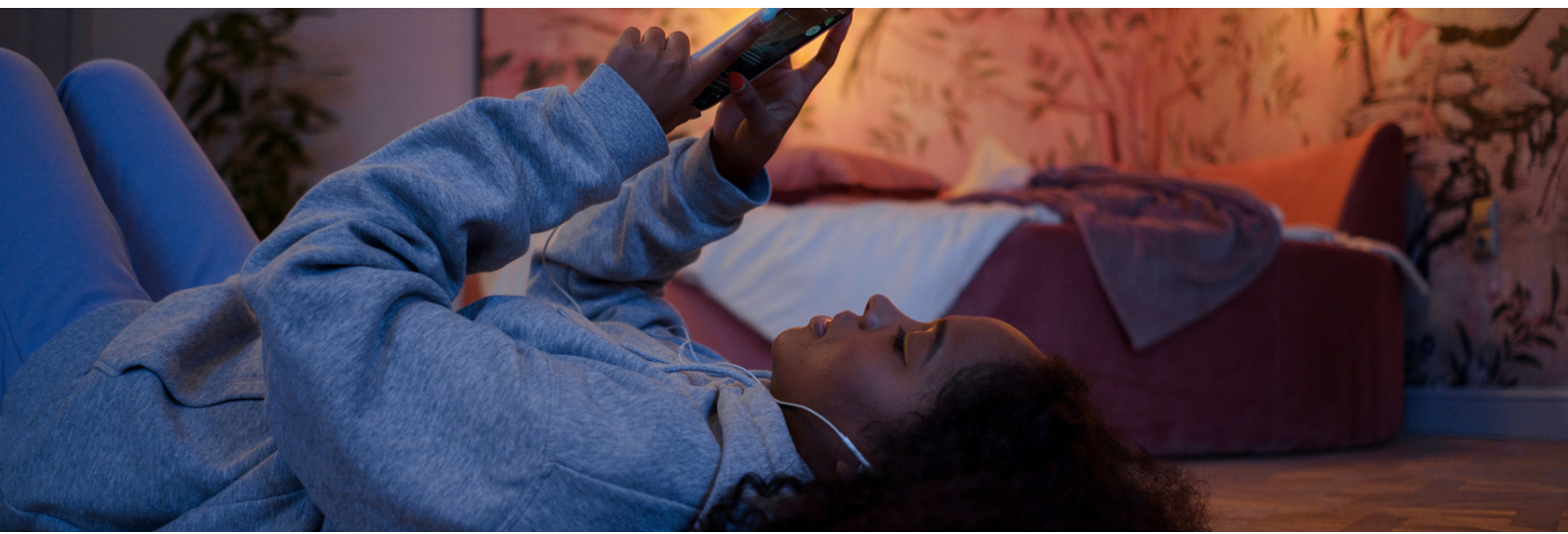
Når vi ser nærmere på hvilke temaer klubbene har engasjert seg for i løpet av siste 12 måneder så henger dette i stor grad sammen med sakene unge faktisk engasjerer seg for. Mobbing, rus-forebygging, psykiske helse, digital mobbing og hets, og rasisme er de temaene flest klubber har engasjert seg i. Klima og miljø, radikaliserings og internasjonal solidaritet er temaene færrest har engasjert seg i.

n= 275

I hvilken grad har klubben engasjert seg i noen av følgende tema siste 12 måneder?

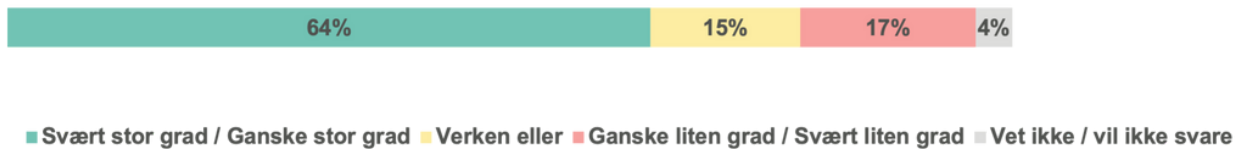
■ Svært stor grad / Ganske stor grad ■ Verken eller ■ Ganske liten grad / Svært liten grad ■ Vet ikke / vil ikke svare

Nærmere 2 av 3 klubber opplever at ungdom har oppsøkt ansatte på klubben for å få hjelp med personlige problemer eller utfordringer. For veldig mange ungdom er de ansatte på klubb mennesker de kan betro seg til og som de stoler på. Det gjør det spesielt viktig at ungdomsarbeidere har kompetanse og kapasitet til å ivareta ungdoms behov på en god måte. Det er særlig utfordringer knyttet til skolen, mobbing og konflikter med jevnaldrende, familie- og hjemmesituasjonen og psykisk uhelse ungdommene deler med de ansatte.

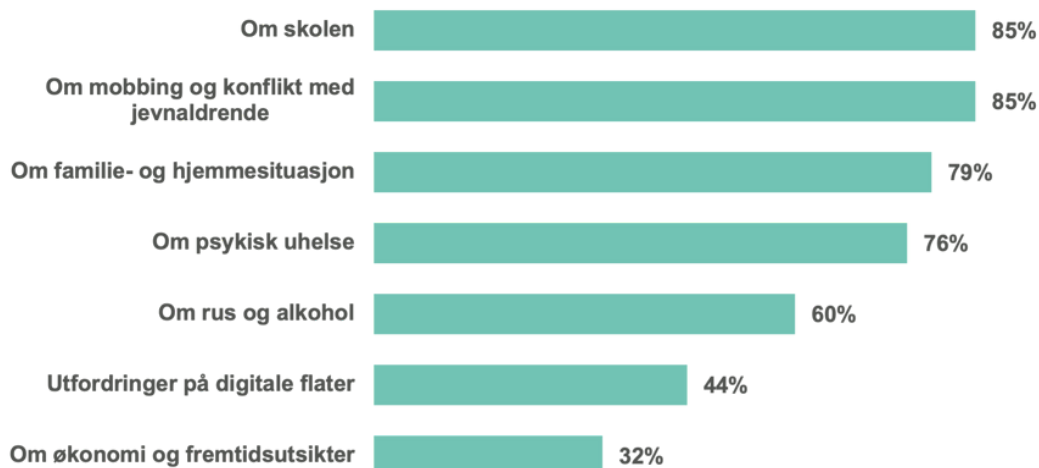
n= 275

I hvilken grad opplever du at ungdom har oppsøkt deg eller andre ansatte for å få hjelp med personlige problem eller utfordringer?

n= 176

Hvilken type problemer eller utfordringer melder ungdommene om?

Det holdningsskapende arbeidet som drives på klubben er utrolig viktig for å ivareta ungdoms trivsel og mentale velvære. Dagens ungdom er mer opplyst om mental helse enn tidligere generasjoner. De er mye mer åpne om det, og de tar det på alvor. Skal man utvikle tilbud rettet mot unge i dag, er det viktig å vise at det er noe man selv også tar på alvor - slik stadig flere norske klubber gjør i dag.

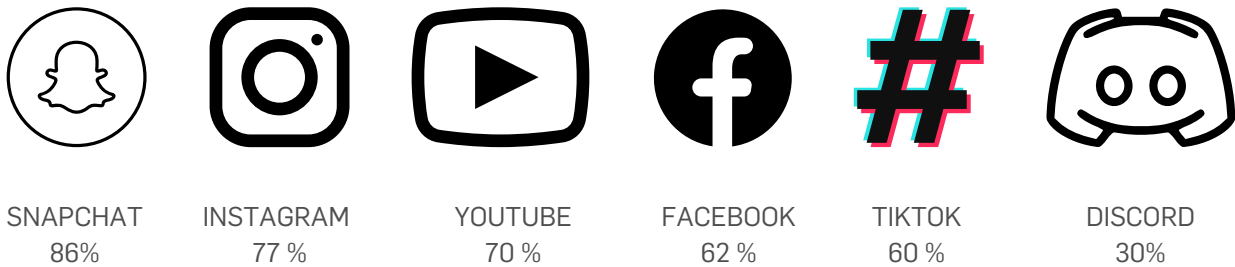

KAPITTEL 11

INFORMASJONSARBEID

Dagens fritidsklubb konkurrerer med en rekke andre aktiviteter. Det stilles derfor større krav til klubbene om å nå ut med informasjon om sitt tilbud, og samtidig oppleves som attraktive for ungdommene.

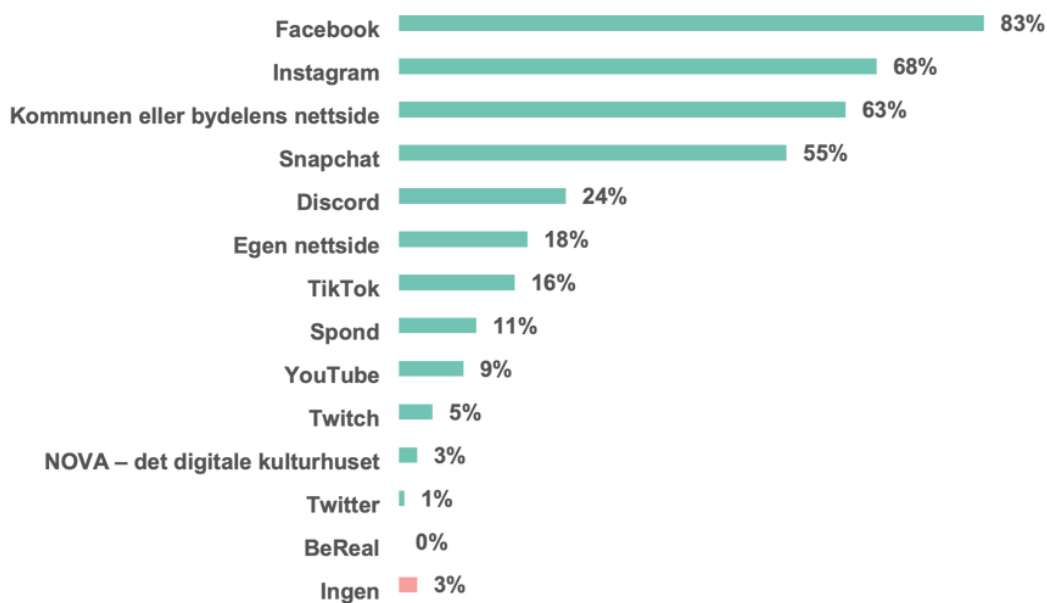
Som nevnt tidligere i denne rapporten er det ingen som bruker mer tid på internett og sosiale medier enn ungdom. 9 av 10 unge bruker sosiale medier daglig. De mest brukte sosiale mediene ser du under. Tallene oppgitt i andel som bruker plattformene regelmessig.

8 av 10 oppgir at klubben deres er aktiv på Facebook. Facebook er den plattformen som de siste årene har mistet flest unge brukere. De anser ikke selv dette som et sosialt medium, men mer som et organiseringsverktøy. Det er her de holder seg oppdatert på arrangementer og fritidsaktiviteter, og holder kontakten med studievenner og lignende. Det er stadig færre blant de yngste 15-19 år som bruker Facebook regelmessig. Nærmere 7 av 10 oppgir at de bruker Instagram aktivt. På Instagram følger de unge fortsatt aktivt merkevarer, bedrifter og organisasjoner, og for mange fungerer organisasjoners Instagramprofil som en nettside. Det er her de orienterer seg og holder seg oppdatert på det som skjer. Mer enn halvparten bruker Snapchat aktivt. Snapchat er ungdoms foretrukne kommunikasjonskanal. Mer enn 8 av 10 klubber har kontakt med ungdom på sosiale medier.

n= 275

Er klubben deres aktiv på følgende digitale plattformer?

Mer enn 1 av 4 har etablert egne digitale kanaler og møteplasser for ungdom på Discord og lignende plattformer. Det har vært en økning i bruk av Discord de siste årene. Bruken av plattformen har økt i takt med interessen for gaming. Det er en høyere andel gutter som bruker Discord regelmessig enn jenter.

Heldigital fritidsklubb

NOVA – det digitale kulturhuset er en gratis, heldigital fritidsklubb for alle ungdommer mellom 13–15 år. Initiativet er et resultat av et samarbeidsprosjekt mellom Trondheim kommune, Ungdom og Fritid og UKM. De som driver aktivitet på NOVA er frivillige ungdommer som medvirker, og med seg har de ungdomsarbeidere som jobber digitalt.

Det er daglig aktivitet på NOVA, og ungdom chatter fra morgen til kveld. Det arrangeres også workshops, for eksempel i tegning, aktiviteter som rollespill, og konkurranser i ulike dataspill. Det er ungdommen selv som planlegger og arrangerer, og det er derfor høy kvalitet på aktivitetstilbudene.

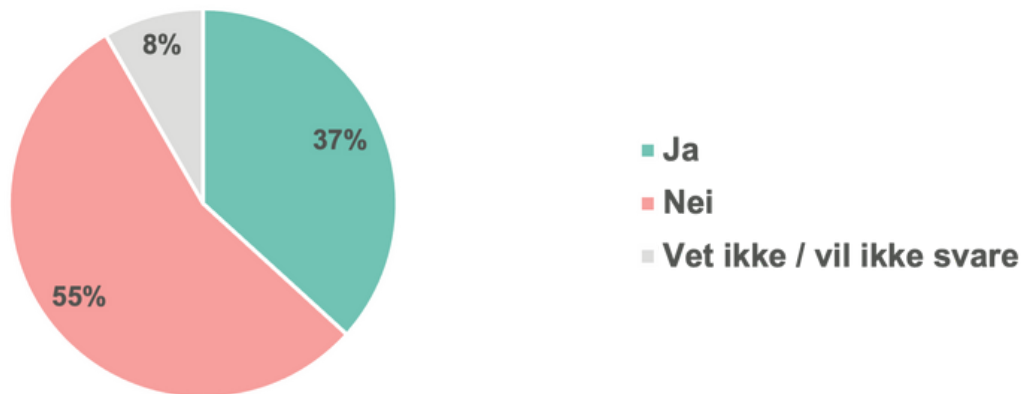
NOVA er bygget opp som en tradisjonell fritidsklubb, og tar for seg en bredde av interesser og aktiviteter. Det finnes egne rom for gaminginteresserte, hvor de kan diskutere spill eller finne noen å spille med, og det er det samme for mat, tegning, rollespill, musikk, streaming, og mye mer.

Visste du at ...

I fjor fikk NOVA midler fra Gjensidigestiftelsen til å arrangere en digital sommerfestival og engasjere ungdom i sommerjobb. Dette var et stort prosjekt som foregikk i flere kommuner, men også på NOVA hvor ungdom hadde heldigitale sommerjobber. I løpet av sommeren skapte ungdommene gratis ferieaktiviteter i 84 dager.

n= 275

Har dere etablert egne digitale kanaler/møteplasser for ungdom (på Discord eller lignende)?

Mer enn 1 av 3 klubber oppgir at det ikke er tilstrekkelig kompetanse blant personalet til at det digitale ungdomsarbeidet følges opp på en god og forsvarlig måte. Kompetanseheving på digitalt ungdomsarbeidet er et behov Ungdom og Fritid tar på alvor. Vi tilbyr kurs og veiledning til klubbansatte som dreier seg om datakulturell begrepsbruk, utfordringene som kan være til hinder for å skape gode tilbud og møteplasser for gaming og datakultur, og løsninger på disse. I tillegg arbeider organisasjonen, i et forskningsprosjekt sammen med flere fritidsklubber, med å utvikle en egen metodikk for det digitale ungdomsarbeidet i Norge.

Mer enn halvparten oppgir at klubben har egne retningslinjer for bruk av sosiale medier. 1 av 3 har ingen retningslinjer for bruk.

n= 275

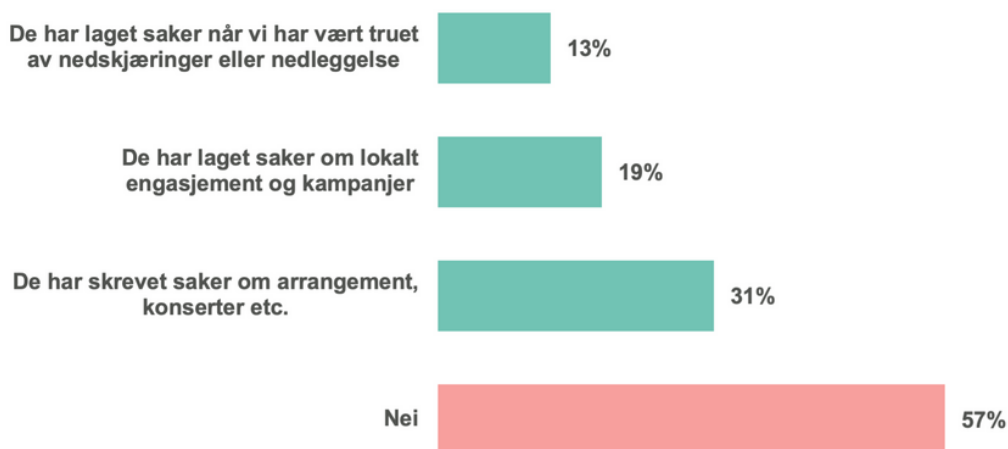
Er det tilstrekkelig kompetanse blant personalet til at det digitale ungdomsarbeidet følges opp på en god og forsvarlig måte?

Mer enn 4 av 10 oppgir at ungdom har kontaktet medier og fått inn saker i aviser, radio eller TV om arrangementer og konserter, lokalt engasjement og kampanjer eller hvis klubben har vært truet av nedskjæringer eller nedleggelse. Nærmere 4 av 10 klubber har også kontakt med faste journalister som de bruker til informasjonsspredning og profilering.

n= 275

Har ungdom kontaktet medier og fått inn saker i aviser, radio eller TV?

KAPITTEL 12

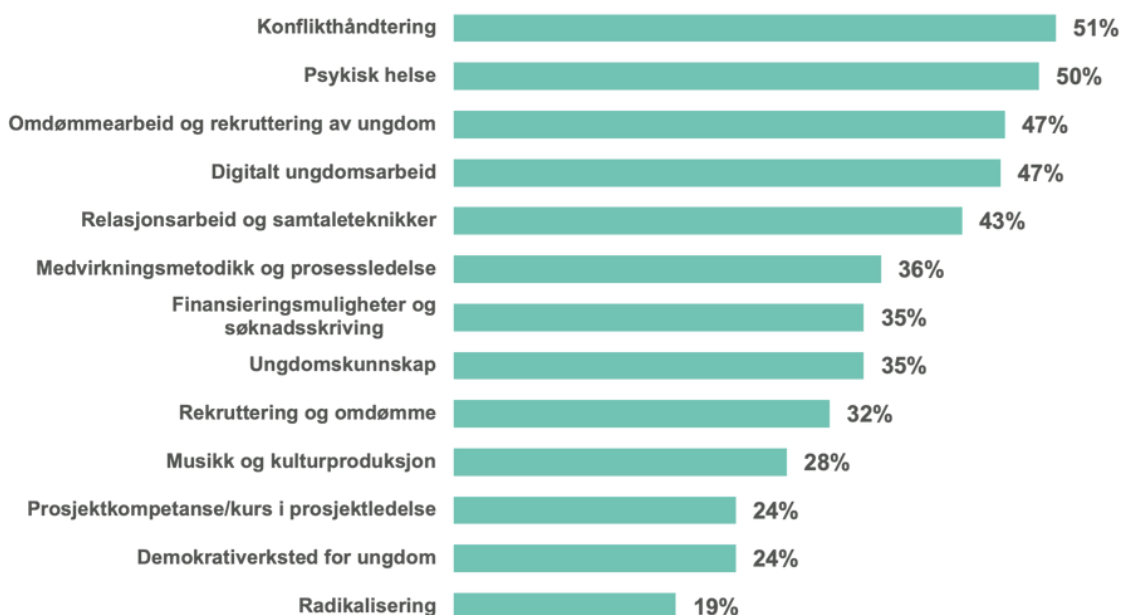
UNGDOM OG FRITID

Ungdom og Fritid er en medlems- og interesseorganisasjon for de kommunale og kommunalt støttede fritidsklubbene og ungdomshusene i landet. Organisasjonen ønsker å være en sentral samarbeidspartner og kompetanseleverandør for feltet, og i denne delen av undersøkelsen har vi kartlagt hvordan Ungdom og fritid kan jobbe bedre og i tråd med det feltet har behov for.

Mer enn 4 av 10 klubber ønsker at UoF skal utvikle metodikk eller tilby kurs innen konflikthåndtering, psykisk helse, omdømmearbeid og rekruttering av ungdom, digitalt ungdomsarbeid, og relasjonsarbeid og samtaleteknikker.

n= 275

Er det tema du ønsker at vi (Ungdom og Fritid) utvikler mer metodikk eller tilbyr kurs i?

4 av 10 klubber har deltatt på Ungdom og Fritids landskonferanse for ungdomsarbeidere. Det er en signifikant nedgang fra Klubbundersøkelsen 2020 hvor mer enn 6 av 10 oppga å ha deltatt på Ungdom og Fritids landskonferanse for ungdomsarbeidere. 1 av 3 har også brukt håndboken «Med ungdom som ressurs». Klubbundersøkelsen fra 2020 har blitt brukt av mer enn 1 av 4. Mer enn 1 av 3 har ikke deltatt eller brukt noen av følgende.

n= 275

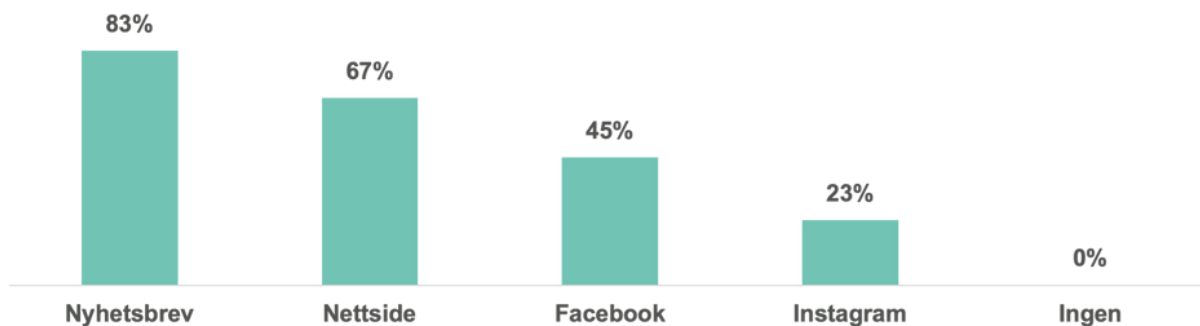
Har din klubb brukt eller deltatt på arrangement i forbindelse med...

Det er flest klubber som får informasjon om Ungdom og Fritid gjennom nyhetsbrev og nettside. Under halvparten får informasjonen fra organisasjonen via Facebook og Instagram. Når det gjelder medlemsfordeler klubbene benytter seg av, er det i størst grad fondet som benyttes. Mer enn 9 av 10 benytter seg av fondet. Vi har skrevet mer om viktigheten av fondet i kapittelet om rammevilkår. Mer enn halvparten har også deltatt på Landskonferansen og 4 av 10 har deltatt på kurs. Kun 4% oppgir at det er medlemsfordeler de savner, men en stor andel er også usikre.

n= 275

I hvilke kanaler får du informasjon om Ungdom og Fritid?

Omtrent 1 av 4 oppgir at deres klubb har tillitsvalgte i Ungdom og Fritid. Det er enten gjennom ungdom eller voksne i fylkestyret, i sentralstyret eller i valgkomité. 7 av 10 har ikke tillitsvalgte i organisasjonen.

Ungdom og Fritid

Postboks 9024
Grønland 0133 Oslo

Besøksadresse:

Grønland 10
0188 Oslo

Tlf: 22057700 / 48315280

post@ungdomogfritid.no

ungdomogfritid.no

